

Sprawozdanie stenograficzne

z rozpraw

galicyjskiego Sejmu krajowego

3. posiedzenia, 5. sesji VII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 26. marca 1900.

T R E Ś Ć :

Zagajenie.

Oddanie hołdu pamięci biskupa Soleckiego.

Urlopy pp.: Męcińskiego, Kraińskiego, Tarnowskiego Stanisława, Szeptyckiego, Zajączkowskiego, Piętaka, Sanguszki, Gnoińskiego, Torosiewicza Mikołaja, Zaleskiego, Sozańskiego, Zagórskiego, Szeliskiego, Gorayskiego, Skrzyńskiego Zdzisława, Trzcńskiego, Tarnowskiego Zdzisława i Dunajewskiego. Pismo usprawiedliwiające nieobecność ks biskupa Łobosa.

Rezygnacya p. Piętaka z wyboru na członka galicyjskiej Kasy Oszczędności.

Pismo kraj. Sądu karnego we Lwowie o docho-dzeniu karnem przeciw posłowi Romanowiczowi.

Protest przeciwko wyborowi p. Stojałowskiego.

Spis petycyj.

Pierwsze czytanie sprawozdań Wydziału krajowego, mianowicie: Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie unormowania w drodze ustawy środków prawnych przeciw postanowieniom Reprezentacyj gminnych i powiatowych. — Sprawozdanie Wydziału krajowego z projektem statutu król. stoł miasta Krakowa. — Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie petycji gminy m. Białej o nadanie jej ustawy wodociągowej. — Sprawozdanie Wydziału krajowego o fundacyi Skarbkowskiej za rok 1899. — Sprawozdanie Wydziału krajowego z zamknięciem rachunków fundacyi Stanisława hr. Skarbka za lata 1897 i 1898. — Sprawozdanie Wy-

działu krajowego w przedmiocie dalszego pro-wizoryum budżetowego na kwiecień i maj r. 1900. — Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłu krajowego. — Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych. — Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności dotyczących podniesienia mleczarstwa w kraju — Sprawozdanie Wydziału krajowego o popie-raniu gospodarstwa rybnego. — Sprawozda-nie Wydziału krajowego w przedmiocie sprze-daży parcel gruntowych, należących do ob-szaru dworskiego w Dublanach. — Sprawo-zdanie Wydziału krajowego o użyciu fundu-szów uzyskanych przez sprzedaż 1. części realności zwanej Szumanówką we Lwowie l. k. 466³/₄, 2. realności byłego krajowego składu publicznego we Lwowie pod l. k. 560²/₄ i 845²/₄. — Sprawozdanie Wydziału krajo-wego o zarządzie krajowym składem publi-cznym w Krakowie. — Sprawozdanie Wy-działu krajowego w przedmiocie: 1. systemi-zowania przy krajowym szpitalu powszechnym we Lwowie posady siódmego prymaryusza, 2. posady lekarza kierującego na oddziale chorych zakaźnych, 3. zwinienia posady chemika patologicznego i posady jednego sekundaryu-sza oddziału chorych zakaźnych. — Sprawo-zdanie Wydziału krajowego o wykonaniu usta-wy o pborze krajowych opłat konsumcyj-nych w czasie od 1. stycznia 1900 do 31. grudnia 1904 r. — Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie przeniesienia gminy Pasierbicy z okręgu Reprezentacyi powiatowej w Bochni do okręgu Reprezentacyi po-wiatowej w Limanowej.

Pierwsze czytanie wniosku posła Hupki w spra-wie zagród rolniczych niepodzielnych i odrę-

- bnych przepisów spadkowych dla posiadłości rolniczych średnich rozmiarów. Przydzielenie do Komisji osobnej.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie m. Skalat na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiśniaku i maliniaku.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Liszna na pobór w roku 1900 168%₀ dodatku gminnego do podatków bezpośrednich.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Bór wilkowski powiatu białskiego na pobór 162%₀ dodatków gminnych do podatków bezpośrednich na pokrycie niedoboru budżetowego w r. 1900.
- Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Bór łodygowski powiatu białskiego na pobór 125%₀ dodatków gminnych do podatków bezpośrednich na pokrycie niedoboru budżetowego w r. 1900.
- Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałom powiatowym w Złoczowie i Kamionce strumiłowej koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze bitej Krasne-Gliniany.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Bochni koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy nadwiślańskiej.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Myślenicach koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej głogoczowskiej
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Nadwórnej koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Nadwórna-Markowce.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu we Lwowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Jaryczów nowy-Podliski małe.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Przemyślanach koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy przemyślańsko-pomorzańskiej.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Czortkowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Jagielnica-Ułaszkwce.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Czortkowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Wygnanka-Probuzna.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Brzesku koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Mokrzyńska-Radłów.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Tarnowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej tuchowsko-ryglicko-jodłowskiej.
- Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Tarnowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Tarnów-Wałki.
- Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Tarnowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Tarnów-Zakliczyn.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Tarnowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Niwka-Bobrowniki-Radłów.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Złoczowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Krasne-Gołogóry.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu gminie Leżajsk koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę San pod Staremmiastem.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu gminie Dobra szlachecka koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę San w Prochówce.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu obszarom dworskim Ordynacyi łańcuckiej koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozów przez rzekę Wisłok w Gniewczynie łańcuckiej, Czarnej, Białobrzegach i Budach łańcuckich.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu Ordynacyi przeworskiej koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłok w Korniatkowie

Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Bereźnicy radwańskiej wspólnie z obszarem dworskim w Czernichowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłę w przysiółku Pasięka.

Sprawozdanie i przyjęcie wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Brzozdowcach koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr w Podhorcach.

Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Chodorowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr w Bukownie.

Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu probostwu w Leżajsku koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę San w Rzuchowie.

Rezygnacya p. Dąbskiego z członka komisji przemysłowej.

Urlopy pp.: Jordana, Rudrofa i Gołuchowskiego.

Interpelacya posła Kramarczyka w sprawie zniesienia notaryatów.

Interpelacya p. Milana o nadużyciach urzędników podatkowych w Starejsoli.

Interpelacya p. Kremy o postępowaniu c. k. prokuratorzy z informatorami posła Stapińskiego w Radzie państwa.

Interpelacya p. Soleskiego w sprawie opracowywania projektów kolejowych.

Wniosek posła Merunowicza o budowę kanałów spławnych między Odrą a Łabą, Wisłą, Saniem i Dniestrem.

Zapowiedź 4. posiedzenia.

Początek posiedzenia o godzinie 11. m. 40 przed południem.

Prowadniczący JE. Dr. Stanisła hr. **Badeni**, Marszałek krajowy.

Ze strony c. k. Rządu: JE. Namiestnik **Piniński** i komisarz rządowy **Włodzimierz hr. Łoś** c. k. Radca Dworu.

Sekretarze pp. **Urbański**, **Karatnicki**, **Niezabitowski** Stanisław, **Andrzej hr. Potocki**.

Obecnych posłów 100.

Marszałek. Najwyższem postanowieniem z dnia 19. marca 1900 został Sejm galicyjski zwołany ponownie na dzień 26. marca b. r. Ponieważ Sejm jest w komplecie,

przeto otwieram dzisiejsze posiedzenie a witając panów ponownie zebranych, muszę tylko przypomnieć, że w rękach Panów znajduje się bardzo już obfity materiał do prac, pozostaje mi tylko poprosić przedewszystkiem pp. przewodniczących wybranych na ostatniej sesyi komisyj, ażeby zechcieli w ruch wprowadzić normalną pracę Sejmu a tem samem dali mi materiał do zwoływania posiedzeń sejmowych.

Wysoki Sejmie!

Nie wiele miesięcy upłynęło od ostatniego naszego zebrania a nie przeszły one bez strat w naszym gronie. (Posłowie powstają). Ubył mianowicie sędziwy biskup przemyski ks. biskup **Łukasz Solecki**.

Kościół traci w nim gorliwego i przywiązanego sługę, dyecezya przemyska pasterza dbałego o jej dobro, kraj traci w nim męża, który na każdym stanowisku rozwijał gorliwą pracę obywatelską, czy to na katedrze profesorskiej, czy też kształcąc i wychowując całą warstwę młodych kapłanów, czy też jako członek Rady szkolnej krajowej, do której należał od chwili jej zawiązku, t. j. od chwili najważniejszych prac organizacyjnych aż do chwili powołania go na stolicę biskupią.

Na tem wysokim stanowisku pozostał on wiernym tradycjom polskich książąt kościół i najjaśniejszych krzewicieli i opiekunów oświaty, zarazem pozostał wiernym osobistemu swemu powołaniu i osobistym swoim upodobaniom i poświęceniu dla wszystkich spraw szkolnictwa, oświaty i nauki.

Starsi wśród nas pamiętają gorliwy i skuteczny udział jego w pracach sejmowych a przedewszystkiem w pracach komisji szkolnej, a Sejm cały i kraj cenić będzie zawsze pamięć jego życia i jego zasług.

Wysoka Izba przez powstanie oddała już cześć jego pamięci a objaw ten zostanie zapisany w protokole obrad.

Z powodu słabości i innych przeszkód wniesione zostały następujące prośby o urlopy.

Pp. **Męciński** prosił o udzielenie urlopu na 6 dni, **Wincenty Kraiński** na 8 dni, **Stanisław Tarnowski** z powodu zajęć na Uniwersytecie o urlop na dni 8, p. **Szeptycki Jan** z powodu słabości na dni 8, **Zajączkowski** z powodu słabości na dni 8, JE. p. **Piętak** z powodu słabości na dni 6, JE. ks. **Sanguszko** z powodu słabości na dni 4, **Gnoiński** dni 4, **Mikołaj Torosiewicz** z powodu słabości na dni 6. Żądanych urlopów udzieliłem.

P. Zalewskiemu udzieliłem urlopu na jeden dzień. Nadto jest żądanie dłuższych

urlopów, p. Sozański prosił o urlop na dni 14.

Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto jest za udzieleniem tego urlopu zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest udzielony.

P. Zagórski prosił o urlop z powodu słabości na przeciąg całej sesji sejmowej.

Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto jest za udzieleniem tego urlopu zechce rękę podnieść. (Większość.) Urlop jest udzielony.

P. Szeliski prosił urlop z powodu słabości żony na całą sesję sejmową.

Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto jest za udzieleniem tego urlopu zechce rękę podnieść. (Większość.) Urlop jest udzielony.

P. Gorayski prosił z powodu słabości swej żony o urlop na 3 tygodni.

Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto jest za udzieleniem tego urlopu zechce rękę podnieść. (Większość.) Urlop jest udzielony.

P. Skrzyński Zdzisław, z powodu słabości syna prosił o urlop na dni 10.

Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto jest za udzieleniem tego urlopu zechce rękę podnieść. (Większość.) Urlop jest udzielony.

P. Trzeciecki Jan, prosił o urlop z powodu słabości na dni 14.

Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto jest za udzieleniem tego urlopu zechce rękę podnieść. (Większość.) Urlop jest udzielony.

P. Tarnowski Zdzisław, prosił z powodu słabości o urlop na 3 tygodni.

Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto jest za udzieleniem tego urlopu zechce rękę podnieść. (Większość.) Urlop jest udzielony.

JE. Dunajewski zawiadomił mnie, że w tej chwili nie może brać udziału w obradach sejmowych, bez oznaczenia czasu, i że ma nadzieję, że w najbliższej przyszłości przybędzie do Lwowa. Ks. Łobos zawiadomił mnie, że z powodu zajęć dyecezyalnych nie może brać udziału w obradach sejmowych.

Od JE. p. ministra Piętaka otrzymałem następujące pismo: Proszę p. Sekretarza o odczytanie.

Sekretarz p. Niezabitowski Stanisław (czyta):

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 28. marca 1899 raczył Wysoki Sejm krajowy wybrać mię członkiem Wydziału gal. Kasy oszczędności we Lwowie na lat trzy. Obowiązek ten przyjąłem i spełniałem go przejęty najlepszą chęcią przyczynienia się mojem współdziałaniem do naprawy stosunków tej instytucji. Obecnie wskutek konieczności przemieszkiwania stale jako minister we Wiedniu, dalszy mój czynny udział w pracach zarządu gal. Kasy oszczędności stał się niemożliwym. Z tego powodu pozwałam sobie, dziękując Wysokiemu Sejmowi za zaufanie, którem mię zaszczycił raczył, prosić Wysoki Sejm o przyjęcie mojej rezygnacji z członka Wydziału gal. Kasy oszczędności.

Dr. Leonard Piętak w. r.

Marszałek. Pismo to odstąpię Wydziałowi krajowemu, którego rzeczą będzie przedłożyć Wysokiej Izbie propozycje w sprawie wyboru członka Wydziału Kasy oszczędności w miejsce p. Dra Piętaka. Nadto otrzymałem następujący list: Proszę p. Sekretarza o odczytanie tego pisma.

Sekretarz p. Niezabitowski (czyta):

U. V. 71/99.

Do Prezydium Sejmu krajowego we Lwowie.

W sprawie karnej przeciwko Tadeuszowi Romanowiczowi o przekr. §. 21 i 22 ust. prasowej uprasza się Prezydium Sejmu krajowego o wyjednanie uchwały Sejmu krajowego we Lwowie na ściganie karno-sądowe w powyższej sprawie posła Tadeusza Romanowicza i zawiadomienie Sąd tutejszy o treści powyższej uchwały.

C. k. Sąd pow. karnej S. III. O. V.

Lwów, 31. stycznia 1900.

Marszałek. O głos prosił w tej sprawie p. Niezabitowski.

P. Niezabitowski. Wnoszę odesłanie tego pisma do komisji prawniczej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek odesłania tego pisma do komisji prawniczej zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Dziś otrzymałem pod adresem Wysokiego Sejmu na ręce kancelaryi sejmowej protest wyborców okręgu wyborczego Bochnia-Wieliczka przeciw wyborowi ks. Stojalowskiego. Pismo to udzielię Wydziałowi krajowemu celem dołączenia do aktów wyborczych, które następnie zostaną z wnioskiem odpowiednim Wysokiej Izbie przedłożone.

Proszę p. Sekretarza o odczytanie spisu petycyj.

Sekretarz p. **Urbański** (czyta):

Spis petycji wniesionych po dzień 26. marca 1900.

91. L. s. 169. Tow. Bratniej pomocy słuchaczy politechniki we Lwowie p. p. Skałkowskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
92. L. s. 170. Zarząd domu słuchaczy lwowskiej politechniki p. t. p. j. w. — do kom. budżetowej.
93. L. s. 171. Piotrowska Rozalia wdowa po dyetaryuszu Wydziału kraj. we Lwowie p. t. p. o dar z łaski — do kom. budżetowej.
94. L. s. 172. Baranowska Janina wdowa po dyrektorze seminaryum naucz. we Lwowie p. t. p. o zasiłek na kształcenie synów Mieczysława, Dantego i Kazimierza w muzyce — do kom. budżetowej.
95. L. s. 173. Tow. „Akademiczna Hromada“ we Lwowie p. p. Sawczaka o subwencyę — do kom. budżetowej.
96. L. s. 174. Zarząd funduszu zapomogowego Tow. „Akademiczna Hromada“ we Lwowie p. t. p. o subwencyę — do kom. budżetowej.
97. L. s. 175. Bursa im. św. Mikołaja w Przemysłu p. t. p. j. w. — do kom. budżetowej.
98. L. s. 176. Miasteczko Maków i sąsiednie gminy pow. Myślenice p. p. Średniańskiego o utworzenie posady lekarza okręgowego z siedzibą w Makowie — do kom. sanitarnej.
99. L. s. 177. Gaik Bonawentura nauczyciel szkoły lud. w Wysokiej p. t. p. o policzenie 4 lat 5 $\frac{1}{2}$ m. służby — do kom. szkolnej.
100. L. s. 178. Miasteczko Maków pow. Myślenice p. t. p. o przyspieszenie regulacji rzeki Skawy — do kom. gospodarstwa krajowego.
101. L. s. 179. Rewak Mikołaj b. zarządca szpitala w Samborze p. p. Okuniewskiego o podwyższenie odprawy — do kom. petycyjnej.
102. L. s. 180. Kónkolniak Grzegorz em. nauczyciel lud. w Chlebiczyńce polnym pow. Śniatyn p. t. p. o policzenie lat służby do emerytury — do kom. szkolnej.
103. L. s. 183. Wydział Tow. „Szkiłna Pomoc“ we Lwowie p. p. Okuniewskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
104. L. s. 184. Biliński Klemens em. prof. gimn. jako kierownik wyższego zakładu naukowego żeńskiego w Rzeszowie p. p. Jabłońskiego o subwencyę na cele tegoż zakładu — do kom. budżetowej.
105. L. s. 185. Radkiewicz Klaudia uczennica konserwatorium w Wiedniu p. p. Wachnianina o zasiłek na dalsze kształcenie się w śpiewie — do kom. budżetowej.
106. L. s. 186. Gmina Reczpol pow. Przemysł p. p. Czaykowskiego o zapomogę na budowę szkoły — do kom. budżetowej.
107. L. s. 187. Tow. przyjaciół muzyki w Tarnopolu p. p. E. Michałowskiego o subwencyę na utrzymanie szkoły muzyki — do kom. budżetowej.
108. L. s. 188. Janowska Bronisława artystka-malarka w Monachium p. p. Fr. Rozwadowskiego o subwencyę na dalsze kształcenie się — do kom. budżetowej.
109. L. s. 189. Krzyżanowski Józef nauczyciel lud. w Żurawkowie p. p. Abancourta o policzenie 11 lat do służby nauczycielskiej — do kom. szkolnej.
110. L. s. 190. Kuczabiński Karol nauczyciel lud. w Ponikwi pow. Wadowice p. p. Styłę o policzenie lat służby do emerytury — do kom. szkolnej.
111. L. s. 191. Zjednoczenie gal. Tow. dla ogrodnictwa i pszczelnictwa we Lwowie p. p. Kramarczyka o subwencyę na szkołę ogrodniczo-pszczelniczą — do komisji budżetowej.
112. L. s. 192. Gering Julia córka ś. p. Franciszka Geringa em. konduktora dróg kraj. w Strzyżowie p. p. Michalskiego o zapomogę — do kom. budżetowej.
113. L. s. 193. Gm. Dąbie pow. Kraków p. p. Wójcika o zasiłek z powodu kłeski powodzi — do komisji budżetowej.
114. L. s. 194. Chomińska Marya przełożona SS. Bazylianek we Lwowie przez Członka Sejmu ks. biskupa Czechowicza o zasiłek dla instytutu — do komisji budżetowej.
115. L. s. 195. Bogusz Wiktor emerytow. oficyał szpitala pow. we Lwowie zam. w Hanaczówce przez JE. Marszałka kraj. St. hr. Badeniego o podwyższenie emerytury — do komisji poetycyjnej.
116. L. s. 196. Wydział galic. Tow. weterynarskiego we Lwowie pp. Goldmana o subwencyę na wydawnictwo Przeglądu weterynarskiego na r. 1900 — do komisji budżetowej.
117. L. s. 197. Tow. nauczycieli szkół wyższych we Lwowie pp. Soleskiego o subwencyę na wydawnictwo »Muzeum« — do komisji budżetowej.

118. L. s. 198. Ruska Bursa w Brzeżanach pp. Sawczaka o subwencję — do komisji budżetowej.
119. L. s. 200. Sąd pow. karny S. III. we Lwowie o wydanie Posła Tadeusza Romanowicza celem ścigania go za przekroczenie §§. 21 i 22. ust. pras. — do komisji prawniczej.
120. L. s. 245. Onyszkiewicz Witold prowizoryczny likwidator kraj. składu publicznego w Krakowie przez Wydział kraj. o stabilizację na tej posadzie — do komisji petycyjnej.
121. L. s. 246. Chudzikiewicz Tadeusz prow. aplikant manipulacyjny Wydziału kraj. przez Wydział krajowy o veniam studiorum — do kom. petycyjnej.
122. L. s. 247. Grochowska Rozalia wdowa po portyerze szpitala powsz. we Lwowie przez Wydział kraj. o zaopatrzenie — do komisji budżetowej.
123. L. s. 248. Wydział powiat. w Kamionce strum. przez JE. Marszałka kraj. St. hr. Badeniego o zniesienie myt na wszystkich drogach krajowych — do komisji drogowej.
124. L. s. 249. Bieda Aniela wdowa po emer. nauczycielu ludowym w Dydni ptp. o zapomogę — do komisji budżetowej.
125. L. s. 250. Bednawska Antonina wdowa po emigrancie z r. 1863 i lekarzu w Stambule p. p. Wereszczyńskiego o dar z łaski — do komisji budżetowej.
126. L. s. 251. Chulawska Wanda córka urzędnika kolejowego w Dreźnie ptp. o stypendyum na kształce nie się w śpiewie — do komisji budżetowej.
127. L. s. 252. Roszkiewicz Kamila wdowa po ck. adyunkcie sądowym we Lwowie p. p. Sawczaka o subwencję dla córki Heleny na dalsze kształcenie się w śpiewie — do komisji budżetowej.
128. L. s. 253. Baltarowicz Stanisława sieroćta po nauczycielu ludowym we Lwowie ptp. o przedłużenie pensji sierocej aż do ukończenia 24 roku życia — do komisji szkolnej.
129. L. s. 254. Nazarkiewicz Leontyna wdowa po nauczycielu w Bucniowie p. p. E. Michałowskiego o zapomogę — do komisji budżetowej.
130. L. s. 255. Zarząd Tow. Opieki nad internatem dla uczniów ck. Seminarjum naucz. w Tarnopolu ptp. o subwencję na budowę Internatu — do komisji budżetowej.
131. L. s. 256. Filia ruskiego Tow. pedagogicznego w Stanisławowie przez Człon-
- ka Sejmu ks. biskupa hr. Szeptyckiego o założenie ruskiego gimn. w Stanisławowie — do komisji szkolnej.
132. L. s. 257. Skibska Marya wdowa po dyetaryuszu szpitala św. Łazarza w Krakowie p. p. Weigla o dar z łaski — do komisji budżetowej.
133. L. s. 258. Kudłek Elżbieta wdowa po posługaczu szpitala św. Łazarza w Krakowie ptp. o zapomogę — do komisji budżetowej.
134. L. s. 259. Rydlińska Teofila kierowniczka ogródka freblowskiego w Krakowie ptp. o subwencję — do komisji budżetowej.
135. L. s. 260. Benedyktowicz Ludomir były artysta malarz pozbawiony obu rąk ptp. o subwencję — do komisji budżetowej.
136. L. s. 261. Wojciechowski Kazimierz uczeń filozofii uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie ptp. o subwencję — do komisji budżetowej
137. L. s. 262. Wydział Stowarzyszenia izrael. rękodzielników „Jad Charuzim“ we Lwowie p. p. Goldmanna o subwencję na rok 1900 — do komisji budżetowej.
138. L. s. 263. Sapałaczyńskie Joanna i Leontyna siostry b. rewidenta rachunk. Wydziału krajowego we Lwowie p. p. Sawczaka o dar z łaski — do komisji budżetowej.
139. L. s. 264. Gocko Marcin nauczyciel ludowy w Popowcach p. p. Chamca o policzenie lat służby od 8 maja 1869 do 30 września 1895 do emerytury — do komisji szkolnej.
140. L. s. 265. Biłska Leokadya wdowa po zarządcy szpitala powszechnego w Zaleszczykach ptp. o pensję wdowią — do komisji budżetowej.

Marszałek. Przystępujemy do porządku dziennego.

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie unormowania w drodze ustawy środków prawnych przeciw postanowieniom Reprezentacji gminnych i powiatowych. (All. 41.)

Sprawozdawca poseł Vayhinger ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. Vayhinger. Imieniem Wydziału krajowego wnoszę: Wysoki Sejm raczy sprawozdanie to odesłać do komisji prawniczej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego z projektem statutu król. stoł. miasta Krakowa. (All. 42).

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie petycji gminy m. Białej o nadanie jej ustawy wodociągowej. (All. 43).

Sprawozdawca poseł Vayhinger ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego poseł Vayhinger. Wnoszę imieniem Wydziału krajowego: Wysoki Sejm raczy sprawozdania te przekazać do załatwienia komisji gminnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o fundacji Skarbkowskiej za r. 1899. (All. 44)

Sprawozdanie Wydziału krajowego z zamknięciem rachunków fundacji Stanisława hr. Skarbka za lata 1897 i 1898. (All. 45).

Sprawozdawca poseł Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Dr. Wereszczyński.** Wnoszę imieniem Wydziału krajowego: Wysoki Sejm raczy sprawozdania te odesłać do załatwienia do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie dalszego prowizorym budżetowego na kwiecień i maj 1900 r. (All. 46).

Sprawozdawca poseł Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Dr. Wereszczyński.** Imieniem Wydziału krajowego wnoszę: Raczy Wysoki Sejm przekazać sprawozdanie to do załatwienia komisji budżetowej z tem poleceniem, ażeby komisya budżetowa przyszła ze swem sprawozdaniem bez drukowania już na jednym z najbliższych posiedzeń Wysokiego Sejmu.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłu krajowego. (All. 47).

Sprawozdawca poseł Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Dr. Wereszczyński.** Wnoszę w imieniu Wydziału krajowego: Wysoka Izba raczy sprawozdanie to odesłać do załatwienia komisji przemysłowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych. (All. 48).

Sprawozdawca poseł Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Dr. Wereszczyński.** Imieniem Wydziału krajowego wnoszę: Raczy Wysoka Izba sprawozdanie to przekazać do załatwienia komisji górniczej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Marszałek. Z kolei następuje sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności dotyczących podniesienia mleczarstwa w kraju. (All. 49).

Sprawozdanie Wydziału krajowego o popieraniu gospodarstwa rybnego. (All. 50).

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kr. p. **Onyszkiewicz.** Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tych sprawozdań do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość) jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie sprzedaży parcel gruntowych należących do obszaru dworskiego w Dublanach. (All. 51).

Sprawozdanie Wydziału krajowego o użyciu funduszów, uzyskanych przez sprzedaż 1. części realności zwanej Szumanówką we Lwowie l. k. 466⁴/₄, 2. realności byłego kraj. składu publicznego we Lwowie pod l. k. 560²/₄ i 845²/₄. (All. 52).

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kr. p. **Onyszkiewicz.** Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tych sprawozdań do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o zarządzie krajowym składem publicznym w Krakowie. (All. 53).

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz.** Wnoszę imieniem Wydziału krajowego o odesłanie tego sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie: 1. systemizowania przy kraj. szpitalu powszechnym we Lwowie posady siódmego prymaryusza, 2. posady lekarza kierującego na oddziale chorych zakaźnych, 3. zwinięcia posady chemika patologicznego i posady jednego sekundaryusza oddziału chorych zakaźnych. (All. 54).

Sprawozdawca poseł Dąbski ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Dąbski.** Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o wykonaniu ustawy o poborze krajowych opłat konsumcyjnych w czasie od 1. stycznia 1900 do 31. grudnia 1904 r. (All. 55).

Sprawozdawca poseł Sawczak ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Sawczak.** Wnoszę imieniem Wydziału krajowego o odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie przeniesienia gminy Pasierbicy z okręgu Reprezentacji powiatowej w Bochni do okręgu Reprezentacji powiatowej w Limanowej. (All. 56).

Sprawozdawca poseł Sawczak ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. dr. **Sawczak.** Imieniem Wydziału krajowego wnoszę o odesłanie tego sprawozdania dokomisji prawniczej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie wniosku posła Hupki w sprawie zagród rolniczych niepodzielnych i odrębnych przepisów spadkowych dla posiadłości rolniczych średnich rozmiarów. (All. 57).

Dla uzasadnienia wniosku głos ma p. dr. Hupka.

P. dr. **Hupka.** Sprawa, w której dziś głos zabieram, już od szeregu lat niejednokrotnie zajmowała uwagę tej Wysokiej Izby. Wniosek posła Jędrzejewskiego z r. 1874, wnioski posła Tyszkiewicza z r. 1880 i 1881, sprawozdanie referenta komisji administracyjnej posła Gustawa Romera z tegoż roku, dyskusya w r. 1883, a wśród niej między innymi głos posła Popiela: wszystkie te usiłowania znalazły wreszcie wyraz w uchwalonej przez Wysoką Izbę na wniosek p. Grocholskiego w r. 1883 rezolucyi, wzywającej rząd do wyjednania ustawy, któraby ograniczyła istniejącą wolność dzielenia gruntów włościańskich a dla umożliwienia tych ograniczeń zreformowała prawo spadkowe dla włościan. Jakóż wydaniem ustawy państwowej z 1. kwietnia 1889 wypełniona została wola Wysokiego Sejmu.

Rada Państwa uchwaliła ustawę ramową o odrębnych przepisach spadkowych dla posiadłości rolniczych średnich rozmiarów, a §. 16 tej ustawy przyznaje szerokie bardzo granice autonomicznemu ustawodawstwu krajów koronnych. Trzytygodniowe przeszło rozprawy nad tą ustawą, rozprawy, wśród której członkowie Koła polskiego ustawę popierali i za nią głosowali, materyały, zebrane w Galicyi, oświadczające się za potrzebą tej reformy, opinia większej części galicyjskich rad powiatowych i na nich oparta przychylna wtedy reformie opinia ówczesnego naszego Wydziału krajowego: — wszystko to przyczyniło się do należytego wyświetlenia tej kwestyi, a późniejsze opinie Wydziałów powiatowych, które zapytywane w r. 1895 o opinię w całkiem innej sprawie, uparcie wracają do zaznaczenia potrzeby ograniczenia podzielności gruntów, wskazują, że zapatrywania te i po roku 1889 nie uległy zmianie. Późniejsze u nas wydane prace naukowe w tym przedmiocie a przedewszystkiem profesorów dr. Piłata, Milewskiego i Adama Krzyżanowskiego, treść obrad konferencyi agrarnej z r. 1897,

dwukrotnie wnoszone petycje Towarzystwa rolniczego krakowskiego, daty zebrane z 4 powiatów zachodniej Galicyi, również oświadczające się za potrzebą ograniczenia dotychczasowej wolności dzielenia gruntów opinie kilkuset gmin z powiatów politycznych, Wadowice, Wieliczka, Podgórze i Tarnów, w zeszłym roku zebrane, głosy poważnych pism ludowych, jak „Związek chłopski“ wszystko to mnożące się co raz bardziej dowody, że nie tylko w kołach inteligencji, ale i w szerokich kołach ludowych świadomość niebezpieczeństwa obecnie istniejącego stanu rzeczy istnieje i że już z pomiędzy bezpośrednio tą sprawą interesowanych dają się co raz częściej słyszeć życzenia, aby tej wolności bezwarunkowej i zanikowi średnich gospodarstw włościańskich w drodze ustawowej przeciwdziałać. Usiłowania i prace w kierunku wytworzenia odrębnego agrarnego prawa spadkowego w innych krajach Monarchii, samodzielna akcja w łonie sejmów Styryi, Karyntyi i sąsiedniego Śląska, projekta rządowe bardzo nawet daleko w ograniczeniu podziału gruntów idące przedłożone w r. 1892 i 1893 pięciu sejmom, między innymi sejmowi niedalekiej Morawy.

Uchwały sejmu tyrolskiego z r. 1896, 1897 i 1898 wszystkie te usiłowania, podjęte w innych krajach, gdzie rozdrobnienie gruntów włościańskich i zanik średniej własności z powodu korzystniejszych tam stosunków ekonomicznych w tym stopniu jak u nas nie dał się we znaki, gdzie mimoto sprawy tej nie spuszcza się z oka — stanowią i dla nas bardzo poważne memento by wobec najlepszej potrzeby tych reform do odnośnej pracy ustawodawczej na seryo już przystąpić. Bo u nas potrzeba ta jest istotnie większa i naglejsza, niż gdziekolwiek indziej. Rozdrobnienie gruntów jest wszędzie niekorzystnym objawem, bardzo jednak szkodliwych następstw może ono nie sprowadzić w takich tylko krajach, gdzie położenie wyjątkowo jest korzystne, gdzie klimat umożliwia kulturę wina lub wysoką cenę posiadających roślin handlowych, lub też gdzie z powodu bliskości wielkich centrów przemysłu i rynków zbytu uprawa ogrodowa staje się na większą skalę możliwą. Można wreszcie nie martwić się zbytniem rozdrobnieniem tam, gdzie rozwój przemysłu fabrycznego sprawia, że produkta rolnicze na miejscu znajdują zbyt, a nie znajdujące już w rolnictwie zatrudnienia siły robocze znajdują je każdej chwili w sąsiednich fabrykach.

Ale u nas, gdzie stosunki geograficzne tak niekorzystne, gdzie klimat tak surowy i zmienny, gdzie w zachodniej części kraju nadmiar opadów deszczowych, a w wschodniej długotrwałe susze i ostre stepowe wiatry

sprowadzają prawie co trzeci rok nieurodzaj, gdzie tak daleko do wielkich europejskich rynków zbytu i centrów przemysłu, gdzie nie ma przemysłu fabrycznego, gdzie zatem rolnik nasz po za rolnictwem zarobków w kraju nie znajduje, u nas niebezpieczeństwa te same rzucają się nam w oczy z całą prozą objawów, które już teraz występują i następstw, które dopiero zagrażają.

Bo kraj nasz pod każdym względem w niekorzystnych znajduje się stosunkach. Punkt ciężkości naszej produkcji rolniczej leży jeszcze zawsze w zbożu, paszy i ziemniakach, ludność zaś nasza włościańska nie znajduje się jeszcze na tym poziomie oświaty, by umiała przez intensywniejsze gospodarstwo znacznie zwiększyć produkcję. — Zresztą i to ewentualnie możliwe zwiększenie produkcji tylko do pewnych granic jest możliwe, a granice te są zbyt mało elastyczne, by można na to wiele liczyć i tą nadzieją się uspakajać. Pewna ograniczona przestrzeń ziemi tylko pewną ograniczoną maksymalną ilość ludzi wyżywić może, gdy maximum to zostanie przekroczone, wtedy zaczynamy się spotykać z tymi wszystkimi objawami, z którymi w naszym kraju od szeregu lat mamy do czynienia: przednowki, głód i nędza, przewrota agitacja, wybuchy nienawiści rasowych i rozruchy, oto łańcuch, który prowadzi prostą drogą do katastrofy, t. j. albo do tłumnej emigracji i masowego przechodzenia ziemi w ręce obce, albo do groźnych zamieszek społecznych. Niebezpieczeństwo to staje się tem groźniejsze, im więcej ludzi u nas potrzebuje ubocznego zarobku na cudzej roli, im więcej ubywać zaczyna dworów i dworków wiejskich, im rzadszemi stają się większe gospodarstwa włościańskie potrzebujące jeszcze pomocy rąk obcych. Wielkie obszary ziemi skupione w ręku jednostek umieją już po części zastąpić ręce ludzkie zastosowaniem maszyn, a więc i wskutek tworzenia się latifundyów maleje zapotrzebowanie robotników w kraju. — Powstaje więc nieodzowna konieczność czasowej emigracji za zarobkiem, a wskutek zmysłu naśladownictwa emigracja ta przybiera czasem rozmiary zbyt szerokie, przechodzące rzeczywistą potrzebę. — W kraju zaczyna rąk do pracy brakować i jako skutek tego stanu, że popyt za pracą w kraju jest mniejszy, niż podaż, nadmiar podaży usuwa się z kraju.

I to jest, proszę Wysokiej Izby, owo błędne koło druzgocące do reszty i tak już nikiącą własność średnią. W ten sposób nadwyrężona równowaga w podziale własności ziemskiej mści się na kraju rolniczym, i z coraz rosnącą szybkością staczać się zaczynamy po tej pochyłości, na której dnie widzi się już przyszłe ukształtowanie się spo-

leczeństwa kilkudziesięciu magnatów rolnych z jednej, miliony nędzarzy rolnych, z drugiej strony: ideał przyszłości, dla którego tak w ostatnich czasach ukochali ten właśnie galicyjski teren wszystkie katylinarne egzystencje i te, które już śmiało przyznają się do międzynarodowego hasła: „proletaryusze wszystkich krajów łączcie się“ i te, które nie chcąc utracić wpływu na patriotyczną naszą ludność włościańską, kryją jeszcze na razie swoje rzeczywiste aspiracje w cieniu jaskrawego sztandaru o barwach narodowych.

Więc dążyć nam trzeba przedewszystkiem do wytworzenia średniej własności włościańskiej, w ten bowiem tylko sposób zapobiedz można zarówno socjalnemu, jak i ekonomicznemu niebezpieczeństwu t. j. upadkowi produkcji rolniczej, a zatem ostatecznemu zubożeniu kraju naszego. Bo upadek produkcji rolniczej, musi nastąpić w miarę coraz większej przewagi własności rolnej najdrobniejszej posiadłości zagonowych. Coraz większa część ziemi odchodzi wtedy na miedze graniczne, drogi polne i place podbudowlane, co raz więcej staje się rolnik zależnym od swoich sąsiadów. Coraz mniej jest posiadaczy z inwentarzem gospodarczym, coraz mniej krów, bo posiadacz małej parceli nie uchwaja już krowy i tylko do kozy musi się ograniczyć, coraz mniejsza ilość inwentarza, coraz gorsza jakość nawozu, a skutkiem braku sprzężaju coraz gorsza uprawa powoduje coraz to znaczniejszy upadek produkcji rolniczej.

Prawda, że wszystkie te niebezpieczeństwa znachodzą przeciwwagę w skupianiu parcel i powiększaniu gospodarstw przez wyjątkowo pracowite i zapobiegliwe jednostki, lecz wypadki te są bardzo rzadkie i choć ostateczną katastrofę t. j. zanik stanu włościańskiego opóźnić nieco mogą, ale skutecznie temu przeciwdziałać nie są w stanie.

Jeżeli weźmiemy na uwagę, że od roku 1868 do dziś dnia liczba posiadaczy gruntowych już $2\frac{1}{2}$ razy się powiększyła, to chyba nie będę posądzony o przesadę, jeżeli wyrażę obawę, że jeżeli nie za następnych lat 30, to za lat 60, gotowiliśmy mieć do czynienia z tym przerażającym faktem, że w zachodniej n. p. Galicyi chłop polski należeć będzie do wielkich rzadkości, że nasze wsie mazurskie zasiane potrójną może liczbą coraz nędźniejszych jak szatra cygańskie wyglądających chałup służyć będą za czasowe, tylko miejsca przytułku i leże zimowe dla tysięcy wędrujących zarobników.

Takim jest obraz przyszłości, która nam niewątpliwie grozi, jeżeli nie zerwiemy już raz z dotychczasowym kierunkiem szablonowego liberalizmu w ustawodawstwie, który

nie tylko w ekonomicznych stosunkach kraju wielkiego upadku stał się powodem. A jeżeli wspominam o liberalizmie, to nie chcę przez to czynić z tego kierunku jakiegoś kozła ofiarnego, na którego zwała się wszystko, co kiedykolwiek stało się na tym świecie złego. Każda teoria jest równie usprawiedliwioną w nauce. Kierunek jednak w praktyce przyjęty powinien być i bywa najczęściej wpływem ustępstw i kompromisów. Nie myślę odmawiać kierunkowi liberalizmu prawa do oddziaływania i teraz na rozwój stosunków społecznych, są jeszcze u nas kwestye których rozwiązanie dla dobra kraju w kierunku indywidualistycznym pójść powinno.

Taką naprzykład jest u nas kwestya podziału gruntów wspólnie używanych, a zatem zastąpienia własności wspólnej własnością indywidualną, to byłoby niewątpliwie w stylu liberalnym, a mimo to bardzo u nas pożądaną reformą. Sądzę jednak, że czas już zerwać z dotychczasową przewagą liberalizmu w stosunkach społecznych, z tem skrajnem i szablonowem jego stosowaniem, które po części także dla wygody dawniejszych chorujących na brak inicjatywy rządów, zawładnęło u nas w latach 60-tych i wycisnęło swoje piętno na naszym ustawodawstwie krajowem.

Jeżeli kierunek ten co we wszystkich dziedzinach życia społecznego ujemnie się zaznaczył, co w administracji doprowadzi do bezrządu, w stosunkach ekonomicznych do wyzysków, zaś w ogóle do wzrostu powszechnego niezadowolenia i do rozszerzenia się socjalizmu, jeżeli kierunek ten wszędzie i na każdym kroku zaczyna powoli ustępować miejsca lepiej zorganizowanej i uposażonej w normy prawne działalności społecznej, to w pierwszym rzędzie powinien ustąpić z dziedziny, gdzie jest zupełnym już anachronizmem, z dziedziny stosunków agrarnych, bo było to już szczytem zagalopowania się, w tym kierunku wydawać naszą ziemię, produkcję rolniczą i egzystencję stanu włościańskiego na pastwę egoizmu, braku przezorności i chwilowych humorów poszczególnych jednostek.

Odrębna natura ziemi, ważność i podstawowe znaczenie władztwa człowieka nad tą jedyną spizarnią wszystkich prawdziwych bogactw, znaczenie wielkie w społeczeństwie stanu rolniczego, zasługują chyba na to, aby dla rolników wydane ustawy stosowały się do ziemi, do potrzeb rolnictwa, a nie odwrotnie, jak to dotąd jeszcze niestety ma miejsce z powodu, że wielu u nas nawet poważnych bardzo ludzi, tak wierzy w jakąś świętość i nietykalność spadkowych postanowień kodeksu cywilnego, że tracą z oka wzgląd na dobro i przyszłość tego rolniczego kraju i spo-

łeczeństwa. A przecież obowiązujące u nas postanowienia spadkowe austriackiej ustawy cywilnej oparte są, jak wiadomo, na wzorach późniejszego prawa rzymskiego, które nie na gruncie potrzeb rolnictwa wzrosło i potrzeby te lekceważyło. A jeżeli n. p. zdołał sobie z biegiem czasu stan kupiecki wytworzyć odrębne od kodeksu cywilnego, do potrzeb handlowych zastosowane przepisy ustawy handlowej, to tak samo ma prawo domagać się odrębnych agrarnych przepisów stan rolniczy kraju, w którym jest żywołem swojskim i rodzimym, takich przepisów, któreby i zwiększenie produkcji umożliwiły i które by dalej dążyły do tego, by znaczny przynajmniej procent ludności rolniczej w kraju znalazł na roli niezależny i dostatni byt.

Do utworzenia takiego odrębnego ustawodawstwa agrarnego, mamy zupełne prawo, najzupełniejszą pod tym względem kompetencję przyznała Sejmowi krajowemu ustawa ramowa z 1899 r. Na ustawę tę jednak mogliśmy dotąd patrzeć tylko jako na ciekawą teoretycznie, ale w praktyce nieużyteczną próbę, nieużyteczną u nas tak długo, dopóki Sejm nasz nie uchwali na tej podstawie krajowej ustawy. W innych szczęśliwszych pod tym względem krajach, wystąpił sam rząd z inicjatywą na tem polu, u nas czynniki decydujące, które do inicjatywy mają nie tylko prawo, ale wobec wyraźnego brzmienia uchwalonych przez Sejm rezolucyi, mają nawet obowiązek, gdy tylko chodzi o najważniejsze reformy ustawowe czy administracyjne, czy agrarne, które z natury rzeczy nie mogą się podobać tym wszystkim rybakom mętnej wody i swawolnikom politycznym, którzy wiedzą dobrze, że im w kraju gorzej, tem dla nich lepiej. (Brawa). U nas czynniki te ociągają się z inicjatywą. A tę nie bardzo pożądaną wstrzeźliwość po większej części taktycznymi względami się usprawiedliwia. Jest w obec tego dla tych, którym przekonanie i poczucie odpowiedzialności za przyszłość kraju nakazuje dążyć do tych reform, zaciemnia się widnokrąg.

W obec zasadniczo odmiennego stanowiska, można jeszcze mieć nadzieję przekonania przeciwników, jeżeli nie siłą argumentów, to nieprzepartą wymową faktów. W obec jednak zaślania się względami taktycznymi, wobec n. p. argumentów, jakie tu słyszeliśmy, że zdania w tej wysokiej Izbie są jeszcze podzielone, że trzeba czekać na inicjatywę bezpośrednio interesowanych, pozostaje jedna tylko droga: Droga inicjatywy poselskiej. Trzeba więc było, aby jeden z posłów z inicjatywą ustawodawczą wystąpił, aby sprawę ważną w nadającej się do dyskusyi formie na porządek wprowadzić.

W tej myśli i z tym zamiarem odważyłem się na inicjatywę w tej tak ważnej i trudnej sprawie, i odważyłem się na przedłożenie gotowych projektów ustawy. Taka forma wniosku jest bezwątpienia najbardziej niekorzystną, dla wnioskodawcy, gotowy projekt ustawy najłatwiej krytykować, bo tu przy każdym paragrafie, przy każdym słowie jest sposobność do wypowiedzenia wielu odmiennych zdań i wątpliwości, ale dla sprawy samej ta forma jest korzystna, bo najprędzej doprowadzić może do pożądanego załatwienia.

Przed dwoma laty uczyniła Wysoka Izba pierwszy i bardzo doniosły krok na polu poprawy naszych stosunków agrarnych, uchwalając ustawę komasacyjną, ustawę o regulacji użytkowania gruntów wspólnie używanych, oraz o wyłączeniu enklaw z lasów.

Ustawy te po uzyskaniu najwyższej sankcyi, będą już przecie kiedyś mogły wejść w życie. Teraz przychodzi kolej na odrębne przepisy spadkowe dla posiadłości rolniczych średnich, oraz na akcyę do wytworzenia nowej własności średniej włościańskiej. Po uchwaleniu takich ustaw, dopiero będzie można myśleć i o wytworzeniu szerokiej organizacji zawodowej, obejmującej wszystkich rolników, bez której ani o melioracyi na większą skalę, ani organizacyi zbytu produktów rolniczych, nie może być mowy. Po uchwaleniu takich ustaw dopiero będzie można z czystym sumieniem myśleć o popieraniu z funduszów publicznych akcyi parcelacyi obszarów dworskich, bo wtedy będzie umożliwiona gwarancya, że w miejsce rozparcelowanych obszarów, powstaną żywotne włościańskie gospodarstwa. zagrody niepodzielne, a nie nowe gniazda proletaryatu rolnego, nie parcele chałupników jak to dotychczas niestety się działo.

Nie na tem jednak koniec dalszej akcyi ustawowej na polu poprawy naszych stosunków agrarnych. Pożądana jest jeszcze ustawa o minimum parceli i reforma ustawy lasowej, oraz wydanie ustawowych przepisów przeciwko szkodliwym spekulacyom ziemian. Lecz z tych wszystkich ważnych spraw ta, w której głos zabrałem, berwarunkowo jest najpilniejszą.

Oba projekty, jakie w grudniu złożyłem do laski marszałkowskiej, są wyrazem głęboko odczutej potrzeby tej reformy i jej nagłości, odczutej i w tem kole moich najbliższych przyjaciół politycznych, którzy mię przed rokiem jeszcze do wypracowania tych projektów a potem do ich wniesienia upowalnili, jak i poza tem kołem, jak sądzę. Obszerniej uzasadniać moich wniosków teraz nie będę, sądząc, że przy drugim czytaniu znajdę może sposobność zabrania jeszcze głosu w tej sprawie.

Na zakończenie chciałbym się jeszcze zastrzedz przeciw ewentualnemu posądzeniu, jakobym sobie wyobrażał, że te projekty mają być jakimś uniwersalnem lekarstwem na wszystkie galicyjskie biedy, jakobym myślał, że w rok, lub parę lat po wydaniu tych ustaw, kraj nasz zakwitnie; takim optymistą znów nie jestem, bo wiem, że do kwitnącego stanu droga nam jeszcze bardzo daleka. Że tu nie tylko nowych ustaw ale i świeżych sił do pracy społecznej i wytrwałości w tej pracy nam potrzeba. Ja widzę tylko w tej reformie bardzo doniosły drugi z kolei krok na polu poprawy naszych stosunków agrarnych. I jeżeli w tym kierunku nie zawahamy się przed dalszymi jeszcze krokami, to przy Bożej pomocy, po latach wyteżonej pracy, dojdziemy przecież kiedyś tam, gdzie starać się dojść, nakazuje nam obowiązek; do społecznego i ekonomicznego rozwoju, do spotęgowania naszego narodowego życia do zapewnienia lepszej tego kraju przyszłości.

Pod względem formalnym stawiam wniosek o przydzielenie przedłożonych przezemnie projektów osobnej *ad hoc* wybrać się mającej komisji dla reformy agrarnej, złożonej z 9 członków.

(Brawa i oklaski.)

P. Wójcik. Proszę o głos pod względem formalnym.

Marszałek. P. Wójcik ma głos.

P. Wójcik. Z naszego punktu widzenia, projekt p. Hupki jest szkodliwy, a więc stawiam wniosek, aby nie wybierać proponowanej komisji i nad projektem p. Hupki przejść do porządku dziennego.

Marszałek. Przedewszystkiem muszę zauważyć, że wniosku przejścia do porządku dziennego w pierwszym czytaniu podać do głosowania nie mogę a zwracam uwagę, że posłom przysługuje tylko prawo nie głosowania za odesłaniem wniosku do komisji.

Ks. Stojałowski. Proszę o głos.

Marszałek. W sprawie formalnej ma głos ks. Stojałowski.

Ks. Stojałowski. Gdyby rzeczywiście chodziło o swawolę polityczną i zapewnienie sobie Katylinarnych egzystencji, popierałbym wniosek p. Wójcika, a przynajmniej oświadczyłbym, że się z nim zgadzam, ponieważ jednakże przyszliśmy do Izby, ażeby dla dobra ludu pracować, dlatego też oświadczam, że aczkolwiek na wniosek p. Hupki co do jego treści godzić się nie mogę, ale witam go jako objaw, że do tej Wysokiej Izby ma wstęp zrozumienie wielkich i ważnych społeczno-ekonomicznych reform.

Będzie czas o tym wniosku p. Hupki przy drugim czytaniu obszernie się rozwozić i wtedy obie strony wypowiedzą swoje zasady. Co do formalnego traktowania jednakż pozwoliłbym sobie dodać, że popieram jego wnioski wybrania osobnej komisji, ale proponowałbym aby ta komisja była z większej liczby posłów złożona aniżeli z 9, a powtóre, aby ta komisja nazywała się socjalno-czyli społeczno-polityczną.

Nazwa w tej sprawie ma także swoje ważne znaczenie. Już wspomniał p. Hupka, że takie wielkie kwestye załatwia się drogą kompromisu i cieszę się z wypowiedzenia tego zdania przez usta p. Hupki, a ja myślę, że w samej nazwie komisji, jako komisji społeczno-politycznej będzie dany wyraz temu kompromisowi, bo będzie oświadczeniem Wysokiej Izby, że sprawy takie, które przede wszystkim tyczą się ludności rolniczej są i będą rozpatrywane nietylko pod ostrym kątem konserwatyzmu, ale pod otwartym kątem reform społecznych.

Nie jest to myśl nowa, bo wiadomo wszystkim, że wskutek właśnie nowych potrzeb i nowych poglądów na sprawy społeczne i ekonomiczne i w parlamencie wiedeńskim teraz została wybrana specjalna komisja pod nazwą socjalno-politycznej. Dlatego ja do wniosku p. Hupki stawiam poprawkę, aby projekt jego odesłać do osobnej komisji społeczno-politycznej, ale złożonej co najmniej z 15 członków, ażeby w tej komisji mogły wszystkie poglądy i wszystkie stronnictwa znaleźć swój wyraz i głos.

Marszałek. Czy żąda jeszcze kto głosu pod względem formalnym? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa formalna zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Jest najpierw wniosek p. Hupki, aby jego projekt ustawy odesłać do osobnej umyślnie *ad hoc* wybrać się mającej komisji. Poddam najpierw tę kwestyę pod głosowanie, potem kwestyę nazwy komisji i liczby członków, z jakiej ma być złożona.

Kto przyjmuje wniosek p. Hupki, aby jego projekt ustawy przekazać osobnej komisji, *ad hoc* wykrać się mającej, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty. Co do nazwy komisji są dwa wnioski: jeden p. Hupki, aby komisja nazywała się komisją dla reformy agrarnej, i wniosek p. Stojałowskiego, aby się nazywała komisją socjalno-polityczną. Poddam pod głosowanie najpierw wniosek p. Stojałowskiego, uważając go jako poprawkę do tamtego wniosku. Kto przyjmuje wniosek p. Stojałowskiego, zechce powstać. (Wstaje ks. Stojałowski). Wniosek upadł. Kto przyjmuje wniosek p. Hupki, zechce rękę podnieść? (Większość). Jest przyjęty.

Co do liczby członków komisji są również dwa wnioski, p. Hupka żąda 9, p. Stojalowski 15 członków. Kto przyjmuje wniosek p. Stojalowskiego, aby komisja składała się z 15 członków, zechce powstać. (Wstaje 36 posłów). Proszę o kontrpróbę. (Wstaje 52 posłów). Wniosek upadł. Kto przyjmuje wniosek p. Hupki, aby komisja złożona była z 9 członków, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Z kolei następuje Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Skałat na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiśniaku i maliniaku.

Sprawozdawca poseł Vayhinger ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. Vaylinger (czyta):

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 7. września 1898 postanowiła Rada gminna w Skałacie zaprowadzić opłatę gminną od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiśniaku i maliniaku na przeciąg dziesięciu lat według następującej taryfy:

1. od jednego litrostopnia alkoholu dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 8 ct., czyli od jednego litra stustopniowego alkoholu po 8 zł.,
2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, jakoto rozolisów, likierów, ponczowej esencji, rumu, araku, koniaku i t. d. bez względu na ilość zawartego alkoholu po 1½ ct., czyli od jednego hektolitra tych napojów po 1 zł. 50 ct.,
3. od jednego hektolitra piwa po 1 zł. 50 ct.
4. od jednego hektolitra miodu, wiśniaku i maliniaku po 5 zł. w. a.

Uchwała powyższa została w gminie naleyście ogłoszoną a przeciw niej nie wniesiono na ręce Zwierzchności gminnej w ustawowym terminie żadnego protestu. Dopiero pod dniem 14. grudnia 1899 r. (a więc po upływie przeszło roku) wniósł dzierżawca miejscowej propinacji do c. k. Dyrekcji galic. funduszu propinacyjnego przedstawienie przeciw zamierzonemu zaprowadzeniu opłat, względnie prośbę o niedopuszczenie ustanowienia tychże. Podanie to udzieliła c. k. Dyrekcya Wydziałowi krajowemu odezwą z dnia 15. grudnia 1899 l. 6615. Rada powiatowa w Skałacie na posiedzeniu z dnia 26. czerwca 1899 zatwierdziła wspomnianą uchwałę Rady gminnej jednogłośnie.

Celem zaprowadzenia rzeczonych opłat jest uzyskanie stałego dochodu na odpłacanie rat annuitetowych 330 zł. rocznie z dawniejszej pożyczki gminy, tudzież uzyskanie fun-

duszów na pokrycie kosztów rozmaitych inwestycji, jak budowy bazaru kosztem 6.500 zł. chodników 2.307 zł. 50 ct., na pokrycie zakupionych akcji kolejowych 1.000 zł. i na przebudowę dwóch sal szkolnych 2.000 zł. Uskutecznienie tych inwestycji zawisło od zaprowadzenia tego nowego źródła dochodów, gmina bowiem nie posiada majątku i przeważną część bieżących potrzeb zmuszoną jest pokrywać dodatkami do podatków bezpośrednich.

Nadto należy zwrócić uwagę na skutki kłęski pożaru, który w lecie 1899 roku miasteczko to nawiedził, sprowadzając na gminę znaczne nieprzewidziane wydatki na cały szereg lat, a na wydatki te gmina nie ma żadnego pokrycia, gdyż i w zwykłych warunkach walczy z znacznym niedoborem budżetowym.

Według budżetów gminy z trzech lat ostatnich i przedłożonych inwentarzy stan majątkowy gminy przedstawia się jak następuje:

W roku 1897 wynosiły:

dochody	3.103 zł.
wydatki: a) administracyjne	5.166 zł.
b) szkolne	1.427 „
razem	6.593 „
niedobór	3.490 „
pokryty 56% dodatkiem gminnym do podatków bezpośrednich.	

W roku 1898:

dochody	2.939 zł.
wydatki: a) administracyjne	4.577 zł.
b) szkolne	1.385 „
razem	5.962 „
niedobór	3.023 zł.
pokryty 44% dodatkiem do podatków bezpośrednich.	

W roku 1899:

dochody	2.990 zł.
wydatki: a) administracyjne	5.409 zł.
b) szkolne	1.381 „
razem	6.790 „
niedobór	3.800 zł.
pokryty 58% dodatkiem do podatków bezpośrednich.	

Majątek zakładowy gminy składa się z 40½ morgów łąk i 83½ morgów pastwisk, grunta te wszakże pozostawia gmina do bezpłatnego użytku członków gminy a tylko część gruntów wydzierzawia za czynszem, który w całości pokrywa podatki gminie przypisane. Nadto posiada gmina dom, w którym miesz-

czą się urzędy gminne, a resztę wolnych ubikacyj wynajmuje na mieszkania za rocznym czynszem 205 zł. Dom ten został niedawno wybudowany, a na pokrycie kosztów budowy zaciągnęła gmina pożyczkę 5.000 zł. w Banku krajowym.

Natomiast należitości bierne wynosiły po koniec roku 1898 kwotę 2.898 zł.

Głównym dochodem gminy jest 500% dodatek do podatku konsumcyjnego od mięsa, przynoszący rocznie 1.050 zł., tudzież dzierżawa opłat targowych przynosząca rocznie około 900 zł., prócz tego pobiera gmina dochód z oględzin bydła około 280 zł. i należitości za paszporty byłące około 150 zł. rocznie i inne drobniejsze.

Z powyższego okazuje się, że główna siła pokrycia potrzeb gminy spoczywa na dodatkach do bezpośrednich podatków państwowych. Podatki te według obliczenia z trzech ostatnich lat wynoszą w przecięciu 6.621 zł. Obecnie wskutek klęski pożaru siła podatkowa gminy niezaprzeczenie osłabnie, co samo przez się pociągnie za sobą niższe wydatności centa podatkowego, względnie zmniejszenie dochodu z dodatków, które, jak wyżej wykazano, w zwykłych warunkach osiągały bardzo znacznej wysokości, o dalszym tedy podwyższeniu dodatków gminnych nie może być mowy.

C. k. Dyrekcyja galicyjskiego funduszu propinacyjnego w odezwie swej z 12. września 1899 l. 4274 i 15. grudnia 1899 l. 6615 oświadczyła się przeciw uwzględnieniu prośby gminy, zdaniem jej bowiem dochody gminy równoważą się z rozchodami, projektowane zaś inwestycje dałyby się przeprowadzić bez dalszego obciążenia mieszkańców w drodze zwykłej operacji kredytowej. Gdy nadto podług odezwy Dyrekcyi obecna dzierżawa prawa propinacji w Skałacie upływa z końcem roku 1900 i skutkiem tego dla zabezpieczenia dochodu z dzierżawy tego uprawnienia musi być licytacja dochodów propinacyjnych rozpisana już w pierwszych miesiącach r. 1900 więc c. k. Dyrekcyja obawia się, ażeby zaprowadzenie rzeczonych opłat w tym czasie nie wpłynęło niekorzystnie na przeprowadzenie tej licytacji i nie naraziło przez to funduszu propinacyjnego na szkodę.

Wydział krajowy zwrócić musi jednak uwagę, że jak to już wyżej przedstawiono, równowaga budżetowa gminy mogła być uzyskaną tylko nałożeniem bardzo wysokich dodatków gminnych, a obecnie po klęsce pożaru, choćby gmina żadnych inwestycji nie przeprowadzała, utrzymanie i w ten sposób uzyskanej równowagi jest bardzo wątpliwem.

Co się tyczy pomocy kredytowej, do jakiej gmina zdaniem c. k. Dyrekcyi mogłaby się uciec, zauważyć należy, że wszelka po-

życzka, jakaby gmina zdołała uzyskać, pociągnie za sobą stałe obciążenie budżetu, a gdy gmina nie ma żadnego innego sposobu pokrycia rat pożyczki jak tylko nałożenie dodatków gminnych, więc w rezultacie pożyczka taka nie przyniosłaby żadnej ulgi tylko nowe obciążenie mieszkańców, które bezpośrednio po klęsce pożaru jest niemal niedopuszczalne.

Wreszcie obawa c. k. Dyrekcyi z powodu kończącej się dzierżawy prawa propinacji z upływem roku 1900, może zostać w ten sposób usunięta, że prawo poboru opłat przyznane być może gminie dopiero od 1. stycznia 1901 roku.

Wydział krajowy zauważa przytem, że Rada gminna uchwałą z 5. grudnia 1890 zobowiązała się do wydzierżawienia przyznać się mającego prawa poboru opłat tylko za poprzednim porozumieniem się z dzierżawcą propinacji względnie z c. k. Dyrekcyą funduszu propinacyjnego, a uchwała ta znajduje się w aktach Wydziału krajowego.

Uznając przeto w zupełności potrzebę zezwolenia gminie na pobór proszonych opłat, Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony % projekt ustawy.

Ustawa

z dnia . . . 19 . . o zezwoleniu gminie m. Skałat na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu itp.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje :

Art. I.

Gminie miasteczka Skałat zezwala się pobierać przez lat dziesięć od r. 1901 począwszy opłatę gminną od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych, według następującej taryfy :

1) od jednego litrostopnia alkoholu dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 16 groszy, czyli od jednego hektolitra stustopniowego alkoholu po 16 koron,

2) od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, jakoto: rozolisów, likierów, ponczowej esencji, rumu, araku, koniaku itp, bez względu na ilość zawartego w tych napojach alkoholu po 3 groszy, czyli od jednego hektolitra tych napojów po 3 korony,

5) od jednego hektolitra piwa po 2 korony i 40 groszy,

4) od jednego hektolitra miodu, wiśniaku i maliniaku po 60 koron.

Art. II.

Do uiszczania powyższej opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. poszczególne dla konsumpcji miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasteczka Skalał.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumpcji miejscowej w obrębie gminy; nie można nią obciążać produkcji ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6, ustawy z 20. czerwca 1888. Dz. u. p. Nr. 95. wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Blizsze postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę en bloc, raczy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, raczy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Z kolei następuje Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia

gminie Liszna na pobór w r. 1900 163⁰/₀ dodatku gminnego do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca poseł Vayhinger ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Vayhinger (czyta).

Wysoki Sejmie!

Na podstawie wniosku Wydziału krajowego z dnia 27. grudnia 1898, LW. 80.546, uchwalonego przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 27. grudnia 1898 a zatwierdzonego Najwyższem postanowieniem z dnia 10. maja 1899 otrzymała gmina Liszna w powiecie Sanockim zezwolenie na pobór w r. 1899 171⁰/₀ dodatku gminnego do państwowych podatków bezpośrednich a to na pokrycie zwykłych potrzeb gminnych tudzież na zapłacenie rat pożyczek zaciągniętych w latach 1892 i 1895 w łącznej sumie 9400 zł., z powodu nabycia przez tę gminę lasów i łąk od obszaru dworskiego.

Obecnie relacją z dnia 26. stycznia 1900 L. 115. przedłożył Wydział powiatowy w Sanoku Wydziałowi krajowemu budżet tej gminy na r. 1900. uchwalony przez Radę gminną na posiedzeniu z dnia 21. października 1899. Odnośna uchwała Rady gminnej po sprawdzeniu budżetu przez Wydział powiatowy została zatwierdzoną przez Radę powiatową na posiedzeniu z dnia 20. grudnia 1899 r.

Budżet powyższy był w gminie od 22. października do 14. listopada 1899 wyłożony i w gminie należycie ogłoszony, a jak z aktów wynika, nie wniesiono przeciw niemu żadnych protestów. Budżet ten wykazuje:

a) w dochodach:

1. czynsz najmu pastwisk	84 k. 52 gr.
2. " " sianozęć	100 " — "
2. " " gruntów	10 " — "
4. dochód z lasu	200 " — "
5. czynsz z dzierżawy polowania	32 " — "
6. procent od obligacji	16 " 80 "
7. " " założonego w Wydziale powiatowym kapitału	90 " — "
Suma dochodów	533 k. 32 gr.

b) w wydatkach:

I. Wydatki zwyczajne.

1. płaca naczelnika	32 k. — gr.
2. " pisarza	58 " — "
3. " policyantów	60 " — "
4. koszta kancelaryjne	12 " — "
5. Dziennik ustaw krajow.	4 " — "
6. koszta rekrutacyi	1 " — "
Do przeniesienia	172 k. — gr.

Z przeniesienia	. 172 k. — gr.
7. podatek od majątku	
gminy	84 " 52 "
8. ekwiwalent	13 " 60 "
9. koszta odstawienia popi- sowych do kontroli woj- skowej	5 " 60 "
10. należytość oglądacza by- dła	10 " — "
11. koszta konskrypcyi i nie- przewidziane wydatki	40 " — "
12. na potrzeby szkolne	66 " 38 "
II. spłata długów.	
1. dwie raty półroczne na spłatę pożyczki Banku krajowego	1081 k. 52 gr.
2. na spłatę pożyczki zacią- gniętej w Tow. zali- czkowem w Sanoku	200 " — "

Suma wydatków . 1673 k. 62 gr
po potrąceniu dochodów . 533 " 32 "
pozostaje niedobór . . . 1140 k. 30 gr.
na pokrycie którego potrzeba nałożyć 168°/_o
dodatek gminny do bezpośrednich podatków
państwowych, przypisanych w gminie na rok
1899 w kwocie 680 kor. 48 gr.

Gdy wykazany niedobór spowodowany
jest jak i poprzednich lat tylko spłatą rat
anuitetowych pożyczek zaciągniętych na po-
mnożenie majątku zarodowego gminy, przeto
Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Gminie Liszna w powiecie Sanockim
zezwala się pobierać w r. 1900 sto sześćdzie-
siąt ośm (168°/_o) procentowy dodatek gminny
do podatków bezpośrednich na pokrycie po-
rzeb gminnych.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy ża-
da kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie ża-
da, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje uchwa-
łę Wydziału krajowego zechce rękę podnieść.
(Większość). Jest przyjęta.

Sprawozdawca. Wnoszę przystąpienie
do drugiego czytania tej uchwały.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia
do drugiego czytania bez czytania. Kto się
z tym wnioskiem zgadza raczy rękę podnieść.
(Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto
przyjmuje tę uchwałę w drugim czytaniu
zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przy-
jęta.

Sprawozdawca. Wnoszę przystąpienie
do trzeciego czytania tej uchwały bez czy-
tania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia
do trzeciego czytania. Czy żąda kto głosu?
(Nikt). Kto przyjmuje wniosek przystąpienia

do trzeciego czytania zechce podnieść rękę.
(Większość). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę
uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania,
zechce rękę podnieść. (Większość). Uchwała
jest przyjęta w trzecim czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie Wy-
działu krajowego w przedmiocie zezwolenia
gminie Bór wilkowski powiatu bielskiego na
pobór 162°/_o dodatków gminnych do poda-
tków bezpośrednich na pokrycie niedoboru
budżetowego w r. 1900.

Sprawozdawca poseł Vayhinger ma głos
Sprawozdawca członek Wydziału kra-
jowego p. Vayhinger (czyta):

Wysoki Sejmie!

Sprawozdaniem z dnia 12. lutego 1900
l. 450 przedłożył Wydział powiatowy w Bia-
łej budżet gminy Bór wilkowski na rok 1900
wraz z uchwałą Rady gminnej z 10 grudnia
1899, którą postanowiono pokryć niedobory
budżetowe 162°/_o dodatkiem gminnym do po-
datków bezpośrednich.

Budżet gm. Bór wilkowski przedstawia
się jak następuje:

a). Dochody. — Gmina nie posiada żad-
nych dochodów.

b). Rozchody:

płaca naczelnika gminy	36 k. — g.
" pisarza gminnego	24 " — "
" policyanta	12 " — "
koszta rekrutacyi i forszpany	2 " — "
dziennik ustaw państwa	2 " — "
księdzu na drzewo i inne wy- datki na księdza	17 " 88 "
płaca warty nocnej	11 " 20 "
asekuracya budynków parafial- nych	3 " 96 "
koszta konskrypcyi	10 " — "
na wydatki nieprzewidziane	18 " — "
niedobór z r. 1899	60 " 38 "
razem 197 k. 42 g.	

którą to kwotę musi gmina pokryć dodatkiem
do podatków bezpośrednich w wysokości
162°/_o. Podatki bezpośrednie bowiem wyno-
siły w r. 1899 kwotę 121 koron 96 gr. —
Ponieważ w myśl postanowień ustawy z 18.
marca 1888 dz. u. kr. Nr. 36. nałożenie do-
datku przenoszącego 100°/_o podatków bezpo-
średnich, wymaga uchwały sejmowej i Naj-
wyższego zezwolenia, a gmina jak to z przed-
łożonego inwentarza wynika, nie posiada
żadnego majątku, ani żadnych innych źródeł
dochodu na pokrycie powyższego niedoboru,
Wydział krajowy zgodnie z wnioskiem Wy-
działu powiatowego wnosi: na pokrycie nie-
doboru budżetowego roku 1900 zezwala się
gminie Bór wilkowski, powiat Biała, pobierać

w r. 1900 — 1620/0-wy dodatek do podatków bezpośrednich.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek Wydziału kraj. zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w drugim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do drugiego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w drugim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Sprawozdawca. Wnoszę przystąpienie do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta w trzecim czytaniu.

Z kolei następuje Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Bór łódzowski powiatu bialskiego na pobór 1250/0 dodatków gminnych do podatków bezpośrednich na pokrycie niedoboru budżetowego w r. 1900.

Sprawozdawca poseł Vayhinger ma głos.

Sprawozdawca p. Vayhinger (czyta):

Wysoki Sejmie!

Sprawozdaniem z dnia 12. lutego 1900 l. 459. przedłożył Wydział powiatowy w Białej budżet gminny Bór łódzowski na rok 1900 wraz z uchwałą Rady gminnej z 10. grudnia 1899, którą postanowiono nałożyć 1250/0 dodatek do podatków bezpośrednich na pokrycie niedoboru budżetowego.

Budżet powyższy przedstawia się jak następuje:

a). dochody:

1) za oględziny bydła	3 k. 12 g.
2) „ „ zwłok pośmiertnych	1 „ 20 „
razem	4 k. 32 g.

b) wydatki:

1) płaca naczelnika gminy	40 k. — g.
2) „ pisarza gminnego	24 „ — „
3) „ policyanta	12 „ — „

Do przeniesienia 76 k. — g.

Z przeniesienia 76 k. — g.

4) koszta podróży w sprawach podatkowych	4 „ — „
5) koszta rekrutacyjne	2 „ — „
6) dziennik ustaw państwa	2 „ — „
7) wydatki na księdza	6 „ 24 „
8) „ konskrypcyjne	10 „ — „
9) „ nieprzewidziane	24 „ — „
razem	124 k. 24 g.

doliczywszy do tego niedobór z roku poprzedniego	18 k. 12 g.
wynoszą wydatki	142 k. 36 g.
potrąciwszy od tej sumy dochody	4 k. 32 g.
pozostaje niedobór	138 k. 04 g.

Niedobór ten ma być pokryty 1250/0 dodatkiem do podatków bezpośrednich, które według urzędowego wykazu wynosiły w r. 1899. — 110 k. 58 g.

W myśl postanowień ustawy z 18. marca 1888 dz. u. kr. Nr. 36. nałożenie podatku przenoszącego 1000/0 podatków bezpośrednich, wymaga uchwały sejmowej i Najwyższego zezwolenia.

Z uwagi, że gmina prócz 42 m. pastwiska i 2 m. 50□⁰ lasu nie przynoszącego jej żadnego dochodu nie posiada żadnego majątku ani żadnych innych źródeł duchodu i gdy Wydział powiatowy w Białej uprasza o zezwolenie na powyższy dodatek, Wydział krajowy wnosi:

Na pokrycie niedoboru budżetowego na r. 1900 zezwala się gminie Bór łódzowski powiat Biała pobierać w r. 1900 1250/0 dodatek do podatków bezpośrednich.

Marszałek Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w drugim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do drugiego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w drugim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Sprawozdawca. Wnoszę przystąpienie do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Kto przyjmuje wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania zechce rękę podnieść. (Większość.)

Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania zechce rękę podnieść. (Większość). Uchwała jest przyjętą w trzecim czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałom powiatowym w Złoczowie i Kamionce strumiłowej koncesji do pobierania opłat mytnicznych na drodze bitej Krasne-Gliniany.

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Chamiec (czyta):

Wysoki Sejmie!

W niniejszem sprawozdaniu przedkładamy Wys. Sejmowi prośbę Wydziału powiatowego złoczowskiego o odnowienie udzielonej Najwyższem postanowieniem z d. 30. maja 1892 Dz. u. kr. N. 38 temuż Wydziałowi powiatowemu i Wydziałowi powiatowemu kamioneckiemu na lat pięć koncesji do pobierania myta, na drodze gminnej Krasne-Gliniany, ze względu na to, że odnowienie już zgasłego prawa mytniczego wyjedrane być musi po myśli §. 9 ustawy z d. 5. lipca 1897, dz. u. kr. Nr. 43 w prozie ustawodawstwa krajowego.

Przedmiot myta stanowi droga gminna Krasne-Gliniany w łącznej długości 9.407 kilom. Droga ta znajduje się w terytorium dwóch powiatów a to złoczowskiego na przestrzeni 7.177 kilom. i kamioneckiego na przestrzeni 2.230 kilometrów.

Koszta budowy w sumie . . . 96454 k. 60 gr. zostały pokryte dotacją po-

wiatową	34627	„	48	„
subwencją państwową	33328	„	—	„
subwencją krajową	14850	„	—	„
z powiatowego funduszu dróg gminnych	12948	„	52	„
dobrowolnymi datkami	699	„	60	„
Porównując wykazane za czas od 1894 do 1898 koszta konserwacyjne w kwocie 21777	„	22	„	„
z dochodami poboru myta uzyskanemi w kwocie	3784	„	74	„
wynika niedobór	17992	„	48	„
który wyrównano z powiatowego funduszu dróg gminnych.				

Mając na uwadze i ten wzgląd, że w warunkach omycenia nie zaszła żadna zmiana, Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem Wydziałom powiatowym w Złoczowie i Kamionce strumiłowej koncesji do pobierania myta na drodze Krasne-Gliniany przez lat pięć.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu koncesji do pobierania opłat mytnicznych na drodze gminnej Krasne-Gliniany.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej Krasne-Gliniany Wydziałom powiatowym w Złoczowie i Kamionce strumiłowej, jako władzy zarządzającej a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19, 25 i 26 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. k. N. 43 przy pomocy pobieranego w myśl §. 32 tejeże ustawy dochodu z powyższego myta pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyczonej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy utrzymywanej drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń, wskazanych w §. 35 ust. 2 i 3 wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy w Krasnem według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 6 (sześć) gr.,

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) gr.,

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) gr.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świny do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Dochód z myta wpływać ma w $\frac{76}{100}$ częściach do właściwego funduszu drogowego powiatu złoczowskiego, a w $\frac{24}{100}$ częściach do odnośnego funduszu drogowego powiatu kamioneckiego.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejeże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, raczy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Sekretarz p. **Urbański.** Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Z kolei następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Bochni koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I klasy nadwiślańskiej.

Sprawozdawca poseł **Chamiec** ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Chamiec** (czyta).

Wysoki Sejmie!

Najwyższem postanowieniem z dnia 4. sierpnia 1893 Dz. u. kr. Nr. 52. udzielona została na przeciąg lat pięciu koncesya do pobierania myta na drodze gminnej I klasy Nadwiślańskiej na dwóch stacyach a to w Krzywkowie i Woli batorskiej z najniższym wymiarem opłat obowiązujących na drogach krajowych.

Nadana koncesya już zgasła przeto Wydział powiatowy bocheński w wykonaniu uchwały Rady powiatowej z dnia 16. października 1899, prosi o wyjednanie w drodze ustawodawstwa krajowego odnowienia prawa mytniczego.

W oceniu wniesionej prośby zasługują na uwagę następujące okoliczności.

Droga nadwiślańska na przestrzeni 22-162 klm. zbudowana początek swój bierze od gościńca państwowego w Zielonej a kończy się przy gościńcu państwowym w Niepołomicach.

Koszta budowy w sumie 40.000 zfr. pokryte zostały w połowie z subwencji krajowej i państwowej w połowie z zasobów prestatywnych i z zasiłków funduszu powiatowego.

Koszta zwyczajnego utrzymania wynoszące rocznie 3.300 zł. zabezpieczono w części z dochodu mytniczego, który uczynił 750 zfr. dalej z prestatywnych w wartości 100 zfr. zresztą z zasiłków powiatowego funduszu dróg gminnych.

Istnieją też same warunki, z powodu których omycenie drogi nastąpiło.

Wobec tych danych Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem koncesyi do pobierania myta na drodze gminnej I klasy nadwiślańskiej na przeciąg lat pięciu.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy znosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I klasy Nadwiślańskiej.

Art. 1.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I klasy nadwiślańskiej Wydziałowi powiatowemu w Bochni jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy używając środków przewidzianych w §§. 19, 25 i 26 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 Dz. u. kr. Nr. 43 przy pomocy pobieranego w myśl §. 32 teje ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyczonej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy utrzymywanej drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35 ust. 2 i 3 wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. 2.

Opłatę myta pobierać należy na dwóch stacyach a to w Krzywkowie i Woli batorskiej według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego, w zaprzęgu, 2 (dwa) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) ct. Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świny do drobnego: Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczey.

Art. 3.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu teje.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu

nie żąda rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, raczy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Z kolei następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Myślenicach koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej głogoczowskiej.

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. Chamiec (czyta):

Wysoki Sejmie!

Ustawą z dnia 12. lipca 1870 Dz. u. kr. Nr. 76. udzieloną została Radzie powiatowej w Myślenicach koncesja, bez terminu na czas nieograniczony, do pobierania myta drogowo-mostowego od wybudowanej w długości jednej mili 5290 drogi powiatowej głogoczowskiej i mostów Nr. 14 i 12 na tejże drodze w łącznej długości 18°, na jednej stacji, z wymiarem 4 ct. od sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu,

Z uwagi, że powyższa koncesja nadana bez oznaczenia terminu na czas nieograniczony, stosownie do postanowienia zawartego w §. 9. ustawy z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43, z upływem roku 1900, będzie mogła być wykonywana, po uprzednim uzyskaniu jej odnowienia w drodze ustawodawstwa krajowego, Wydział powiatowy myślenicki właśnie prosi o wyjednanie u Wysokiego Sejmu przedłużenie poboru myta na drodze powiatowej głogoczowskiej na lat pięć.

W ocenie wnioszonej prośby zasługuje na uwagę ta okoliczność, że istnieją te same warunki z powodu których udzielenie koncesji nastąpiło, że w szczególności dochód z myta z wydzierżawienia przynoszący rocznego czynszu 1461 zł., ściśle do postanowienia §. 32. ustawy drogowej obracano na utrzymanie przedmiotu omyconego, że wedle opinii c. k. Starostwa w Myślenicach wyrażonej w odezwie z 24 października 1899.

l. 22.783 droga powiatowa głogoczowska znajduje się w dobrym stanie i że taż droga ma nadal jak dotychczas bardzo ważne znaczenie dla komunikacji publicznej.

Wobec tych danych Wydział krajowy oświadcza się za uwzględnieniem wniesionej prośby i zgodnie z przyjętą normą postępowania proponuje zniesienie koncesji z dnia 12. lipca 1870 dz. u. kr. Nr. 76 a natomiast udzielenie nowej koncesji do żadanego poboru myta na drodze powiatowej głogoczowskiej.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu Radzie powiatowej w Myślenicach koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej głogoczowskiej.

Art. I.

Radzie powiatowej w Myślenicach nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta na drodze powiatowej głogoczowskiej pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14 i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897. dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Z dniem wejścia w wykonanie niniejszej uchwały traci moc obowiązującą koncesja z dnia 12. lipca 1870. dz. u. kr. Nr. 76., którą nadane było Radzie powiatowej w Myślenicach prawo do poboru myta na drodze powiatowej głogoczowskiej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz d. Urbański. Woszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. Większość. Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, raczy rękę podnieść. Większość. Jest przyjęta.

Sekretarz p. Urbański: Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Nadwórnej koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Nadworna-Markowce.

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca p. Chamiec czyta:

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Nadwórnej koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Nadworna-Markowce.

Wysoki Sejmie!

Staraniem Reprezentacji powiatu nadworniańskiego, przy pomocy subwencji krajowej wybudowana została droga gminna Nadworna-Markowce na łącznej przestrzeni 20 kilometrów. — Wybudowana droga stanowi ważną arterję komunikacji publicznej, prowadzi ona od gościńca państwowego Stanisławowskiego w Nadwórnej przez Nazawizów, Tarnawicę leśną, Przerósł, Cmytów, Wałosów, Kamienne do Markowic w powiecie Tłumackim.

Koszta budowy w sumie 110.856 kor. 14 gr. pokryte zostały w stosunku 70% zaś w 30% przez powiat.

Pragnąc zapewnić dalsze utrzymanie wybudowanej drogi wymagające wkładu rocznie około 7.600 kor. przez omycenie tejże drogi, Wydział powiatowy na mocy uchwały Rady powiatowej z dnia 12 października 1899 prosi o wyjednanie w drodze ustawodawstwa krajowego na przeciąg lat pięciu koncesji do pobierania opłat mytniczych na jednej stacyi w Nazawizowie z wymiarem 6 groszy od jednej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu.

Wobec tych danych Wydział krajowy oświadcza się za omyceniem drogi gminnej Nadworna-Markowce na zasadach określonych ustawą z dnia 25. grudnia 1871 Dz. u. kraj. Nr. 18 z r. 1872.

Na podstawie powyższego wywodu, Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć /- załączoną uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Nadworna-Markowce.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej Nadworna-Markowce Wydziałowi powiatowemu w Nadwórnej jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy używając środków przewidzianych w §§. 19. 25 i 26 ust. drogowej z dnia 5. lipca 1897. Dz. u. kr. Nr. 43. przy pomocy pobieranego w myśl §. 32 tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyczonej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy utrzymanej drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35. ust. 2 i 3 wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 6 (sześć) grosz.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 3 (trzy) gr.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1½ (półtora) gr.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą od bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o zniesieniu tejże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu

nie żąda rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej

Sekretarz p. **Urbański**. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, raczy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Sekretarz p. **Urbański**. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu we Lwowie koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Jaryczów nowy-Podliski małe.

Sprawozdawca poseł **Chamiec** ma głos.

Sprawozdawca p. **Chamiec** (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu we Lwowie koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Jaryczów nowy-Podliski małe.

Wysoki Sejmie!

Wydział powiatowy lwowski, wykonując uchwałę rady powiatowej z dnia 15. grudnia 1899, wniósł prośbę o wyjednanie w drodze ustawodawstwa krajowego koncesji do pobierania opłat mytniczych na nowozbudowanej drodze gminnej Jaryczów nowy-Podliski małe.

W ocenie wniesionej prośby zasługują na uwagę następujące okoliczności:

Za staraniem Reprezentacji powiatowej i za przyczynieniem się funduszu krajowego, została pomieniona droga zbudowana na łącznej przestrzeni 10.885 kilometrów. Droga ta, prowadząca z Jaryczowa nowego przez Jaryczów stary, Zapytów i stykająca się z drogą krajową lwosko-stojanowską w Podliskach małych, zalicza się do dróg gminnych I. klasy.

Na koszt budowy tej drogi w sumie 154.295 koron złożył się fudusz krajowy subwencją 78.000 koron, fundusz powiatowy dotacją 60.825 koron 50 groszy, obowiązkowe prestacje w wartości 6.885 koron 50 groszy, dobrowolne datki gminy i obszaru dworskiego w Jaryczowie nowym 8.585 koron,

Koszta konserwacji wybudowanej drogi, prelinując co najmniej 300 metrów³ ka-

mienia w cenie po 15 koron, obliczone są w przybliżeniu na kwotę 8.000 koron.

Z uwagi, że powiat lwowski, mający do utrzymania 1.000 kilometrów dróg gminnych, przeciążony jest powinnościami drogowymi, pragnie Reprezentacja powiatowa zapomocą projektowanego omycenia drogi uzyskać częściowe źródło zabezpieczenia kosztów konserwacyjnych w spodziewanym dochodzie z poboru myta rocznie w kwocie 1.000 koron.

Wobec tych danych Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem Wydziałowi powiatowemu lwowskiemu żądanej koncesji mytniczej na przeciąg lat pięciu, z zastosowaniem po myśli ustawy z dnia 25. grudnia 1871 Dz. u. kr. Nr. 28 z r. 1872 taryfy klasy I-szej.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu we Lwowie koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze gm. kl. I. Jaryczów nowy-Podliski małe.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I. klasy Jaryczów nowy-Podliski małe Wydziałowi powiatowemu we Lwowie jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19, 25 i 26 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 Dz. u. kr. Nr. 43 przy pomocy pobieranego w myśl §. 32 tejsze ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyczonej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy utrzymania drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35. ust. 2 i 3 wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

- od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu (4) cztery grosze,
- od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego, ciężkiego i koni wierzchowych (2) dwa grosze,
- od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego (1) jeden grosz.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, rączy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, rączy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, rączy rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Następuje Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Przemyslanach koncesyi do pobierania opłat mytnicznych na drodze gminnej I. klasy przemysłańsko-pomorzańskiej.

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca p. Chamiec (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Przemyslanach koncesyi do pobierania opłat mytnicznych na drodze gm. I. kl. przemysłańsko-pomorzańskiej.

Wysoki Sejmie!

Najwyższem postanowieniem z dnia 4. sierpnia 1893 Dz. u. kr. Nr. 49 przyzwolony został pobór myta na drodze gminnej przemysłańsko-pomorzańskiej, na przeciąg lat pięciu.

Z powodu, że nadana koncesya już zgasła, Wydział powiatowy przemysłański z upoważnienia Rady powiatowej, wniósł prośbę o odnowienie prawa mytniczego po myśli §. 9. ustawy z dnia 5. lipca 1897 Dz. u. kr.

Nr. 43 w drodze ustawodawstwa krajowego na dalszych lat pięć.

Przedmiot myta stanowi omycona droga gminna I. klasy, staraniem Reprezentacyi powiatowej wybudowana na łącznej przestrzeni 7.800 kilometrów, kosztem 67.856 koron 68 groszy.

Według zamknięć rachunkowych, w czasie od 1. września 1893 do 31. grudnia 1899 wydano na utrzymanie pomienionej drogi ogólną kwotę . . . 15.587 kor. 46 gr.

z poboru myta w tym czasie uzyskano . . . 5.099 „ 08 „

niedobór stąd powstały w kwocie . . . 9.488 „ 38 „ pokryto z powiatowego funduszu dróg gminnych.

Wobec tych danych i z uwagi na opinię c. k. Starostwa przemysłańskiego wyrażoną w odezwie z 27. grudnia 1899 l. 24.363, że droga przemysłańsko-pomorzańska znajduje się w dobrym stanie i że nadal potrzebna jest dla celów komunikacyi publicznej, Wydział krajowy oświadcza się za dalszem jej omycieniem.

Na podstawie powyższego wywodu Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm rączy powziąć załączoną ./ uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Przemyslanach koncesyi do pobierania opłat mytnicznych na drodze gm. I. kl. przemysłańsko-pomorzańskiej.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I. klasy przemysłańsko-pomorzańskiej Wydziałowi powiatowemu w Przemyslanach jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19, 25 i 26 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 Dz. u. kr. Nr. 43 przy pomocy pobieranego w myśl §. 32 tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy utrzymywanej drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35, ust. 2 i 3 wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu (4) cztery grosze,
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych (2) dwa grosze.
- c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego (1) jeden grosz.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnię do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu teje.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, raczy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Czortkowie koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Jagielnica-Ułaszkwce.

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.
Sprawozdawca p. Chamiec czyta.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Czortkowie koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Jagielnica-Ułaszkwce.

Wysoki Sejmie!

W wykonaniu uchwały Rady powiatowej w Czortkowie z 4. stycznia 1900 wniósł Wy-

dział powiatowy prośbę o odnowienie nadanej Najwyższem postanowieniem z dnia 23. czerwca 1892 Nr. 56 koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Jagielnica-Ułaszkwce. Ponieważ prośbata wniesiona została już po zgaśnięciu ograniczonej na lat pięć koncesji Wydział krajowy przeto po myśli §. 9. ustawy z 5. lipca 1897 Dz. u. kr. Nr. 43. przedkłada ją Wysokiemu Sejmowi w niniejszem sprawozdaniu.

Przedmiot myta stanowi pomieniona droga staraniem Reprezentacji powiatowej wybudowana na łącznej przestrzeni 14.700 kilometrów.

Koszta budowy w sumie 104.000 kor. zostały pokryte w jednej połowie z subwencji funduszu krajowego, w drugiej połowie z zasiłków funduszu powiatow.

Koszta konserwacyjne wynosiły rocznie 3.600 kor. Na pokrycie tych kosztów użyto w całości z poboru myta uzyskany dochód w kwocie 1000 kor. tudzież dopłacono z funduszu powiatowego 2600 kor.

Wobec tych danych i z uwagi na opinię ck. Starostwa czortkowskiego wyrażoną w odezwie z 22. grudnia 1899 L. 20.684 iż omycona droga należycie konserwowana znajduje się w dobrym stanie, Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem Radzie powiatowej w Czortkowie żądanej koncesji mytniczej na przeciąg lat pięciu.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną % uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu Radzie powiatowej w Czortkowie koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Jagielnica-Ułaszkwce.

Art. I.

Radzie powiatowej w Czortkowie nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Jagielnica-Ułaszkwce pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14 i 35 ustęp 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kraj. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) grosze;
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) grosze;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) grosz.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cieleta, źrebięta, owce, kozy i świny do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości.

Źrebięta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o niżeniu tejże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza rączy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, rączy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, rączy rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Czortkowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Wygnanka-Probużna.

Sprawozdawca poseł Chamie ma głos.

Sprawozdawca p. Chamiee czyta:

Sprawozdanie

Wydział krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Czortkowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Wygnanka-Probużna.

Wysoki Sejmie!

Rada powiatowa w Czortkowie na posiedzeniu dnia 4. stycznia 1900 postanowiła starać się o wyjednanie po myśli §. 9. ustawy z dnia 5. lipca 1897 Dz. u. kr. Nr. 43. w drodze ustawodawstwa odnowienia nadanej Najwyższem postanowieniem z dnia 14. lipca 1892. Dz. u. kr. Nr. 60. na lat pięć a już

zgasłej koncesyi do pobierania myta na drodze gminnej Wygnanka-Probużna.

Na tej podstawie przez Wydział powiatowy wniesiona prośba jest poparta następującymi datami.

Pomieniona droga staraniem Reprezentacji powiatowej kosztem 54.000 kor. wybudowana na łącznej przestrzeni 10.885 klm. posiada przepisane wymogi do omycenia.

Zwyczajne utrzymanie tej drogi zaliczające się do dróg gminnych I. klasy połączone z rocznym wydatkiem w kwocie 2 400 kor. pokrywa w znacznej części powiatowy fundusz dróg gminnych a to w kwocie 2.100 kor. wreszcie zaś a to w kwocie 300 kor. przyczynia się uzyskany dochód z poboru myta.

Nadto się nadmienia, iż c. k. Starostwo Czortkowskie w odezwie z 22. grudnia 1899. l. 20.684 wyraziło opinię, że omycona droga jest należycie konserwowana i utrzymywana w dobrym stanie.

Wobec tych danych Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem Wydziałowi powiatowemu w Czortkowie na przeciąg lat pięciu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Wygnanka-Probużna.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm rączy powziąć załączoną uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Wygnanka-Probużna:

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I. klasy Wygnanka-Probużna Wydziałowi powiatowemu w Czortkowie jako władzy zarządzającej a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19, 25 i 26. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 Dz. u. kr. Nr. 43. przy pomocy pobieranego w myśl §. 32. tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyczonej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy utrzymanej drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35. ust. 2 i 3. wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) grosze,

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła ciężkiego pędzonego i koni wierzchowych 2 (dwa) grosze,

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) grosz.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnię do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należytości.

Źrebięta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejsze.

Marszałek. Rozprawa ogólna - otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, rączy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, rączy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, rączy rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Brzesku koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I klasy Mokrzyńska-Radłów.

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca p. Chamiec czyta:

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Brzesku koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I klasy Mokrzyńska-Radłów.

Wysoki Sejmie!

Wydział powiatowy brzeski prosi o wyjednanie w drodze ustawodawstwa krajowego koncesyi do pobierania opłat mytniczych na

drodze gminnej I klasy Mokrzyńska-Radłów, i zastosowania przy tym poborze na jednej stacyi myta drogowego i mostowego z łączną opłatą 8 groszy od sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu, 4 grosze od sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu i 2 grosze od sztuki bydła drobnego.

Prośba ta jest należyte uzasadniona i poparta następującymi datami:

Przedmiot myta stanowić ma droga Mokrzyńska-Radłów po myśli §. 4. ustawy z dnia 5. lipca 1897 d. u. kr. Nr. 43. uznana drogą gminną I. klasy i przy trakcie tejsze drogi znajdujący się most na rzece Uszwicy w Bielczy.

Budowa tej drogi i mostu kosztem 29.112 koron dokonana została staraniem Reprezentacyi powiatowej na podstawie planów przez Wydział krajowy zatwierdzonych i za przyczynieniem się subwencją z funduszu krajowego.

Tak droga jak i most posiadają przepisane wymogi do omycenia w szczególności droga ma łącznej długości 12.200 klm.; most jest 38 metrów długi.

Koszta konserwacyjne obliczone są rocznie na 3.400 kor.

Reprezentacya powiatowa pragnie za pomocą projektowanego omycenia zapewnić sobie potrzebną pomoc z poboru dochodu mytniczego spodziewanego w kwocie 2.400 koron.

W obec tych danych, Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem Wydziałowi powiatowemu w Brzesku żądanej koncesyi mytniczej na przeciąg lat pięciu.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm rączy powziąć załączoną ./-uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Mokrzyńska-Radłów.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I. klasy Mokrzyńska-Radłów Wydziałowi powiatowemu w Brzesku jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy używając środków przewidzianych w §§. 19, 25 i 26 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897. dz. u. kar. Nr. 43 przy pomocy pobieranego w myśl §. 32. tejsze ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy utrzymywanej drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35. ust. 2 i 3. wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta drogowego i mostowego na jednej stacyi pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) groszy,

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) grosze.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) grosze,

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub zniżeniu tejże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, raczy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Następuje Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Tarnowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej tuchowsko-ryglicko-jodłowskiej.

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.
Sprawozdawca p. Chamiec czyta:

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Tarnowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej tuchowsko-ryglicko-jodłowskiej.

Wysoki Sejmie!

Najwyższem postanowieniem z dnia 4. kwietnia 1893 dz. u. kr. N. 55 udzielona została na przeciąg lat pięciu koncesya do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej tuchowsko-ryglicko-jodłowskiej.

Już po zgaśnięciu wspomnianej koncesyi Wydział powiatowy tarnowski na mocy uchwały Rady powiatowej z 20. grudnia 1899 wniósł prośbę o przedłużenie prawa mytniczego. Ze względu na to, że zgasła koncesya po myśli §. 9 ust. z 5. lipca 1897 Dz. u. kr. N. 43. może być odnowiona w drodze ustawodawstwa krajowego, Wydział krajowy przedkłada wniesioną prośbę Wys. Sejmowi w niniejszem sprawozdaniu.

W ocenie sprawy zasługuje na uwagę przedewszystkiem opinia c. k. Starostwa tarnowskiego w odezwie z 12. stycznia 1900 l. 1407, że omycona droga na łącznej przestrzeni 15.200 km. znajduje się w dobrym stanie i nadal potrzebną jest dla celów komunikacyi publicznej.

Nadto w sprawozdaniu Wydziału powiatowego wykazano, że istnieją te same warunki, z powodu których udzielenie zgasłej koncesyi nastąpiło, a mianowicie, że droga tuchowsko-ryglicko-jodłowska staraniem Reprezentacyi powiatowej jest utrzymywana, że w latach 1893—1898 powiat poniósł koszta konserwacyjne w sumie 27087 kor. i że w tym czasie z poboru myta uzyskany dochód w sumie 6580 kor. w całości oddano do funduszu konserwacyjnego omyconej drogi.

Wobec tych danych Wydział krajowy oświadcza się za omyciem drogi powiatowej tuchowsko-ryglicko-jodłowskiej na przeciąg lat pięciu.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu Radzie powiatowej w Tarnowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej tuchowsko-ryglicko-jodłowskiej.

Art. I.

Radzie powiatowej w Tarnowie nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta na drodze powiatowej tuchowsko-ryglicko-jodłowskiej pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omy-

conego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień, zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z d. 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy w Ryglicach przy dwóch rogatkach mytniczych w ten jednakże sposób, że opłata przy jednej z nich uiszczona, przy drugiej powtórnie wymagana nie będzie, według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) grosze,

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jakoteż od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 2 (dwa) grosze,

c) od pięciu świń lub cieląt, jak również od 10 owiec 2 (dwa) grosze.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, raczy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Tarnowie koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Tarnów-Wałki.

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca p. Chamiec czyta:

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Tarnowie koncesji do pobie-

rania opłat mytniczych na drodze gminnej Tarnów-Wałki.

Wysoki Sejmie!

Wydział powiatowy tarnowski, wykonując uchwałę Rady powiatowej z 20. grudnia 1899, przedłożył prośbę o odnowienie Najwyższem postanowieniem z dnia 29. kwietnia 1894 Dz. u. kr. Nr. 47, nadanej na lat pięć koncesji do pobierania opłat mytniczych na rzecz utrzymania drogi gminnej Tarnów-Wałki.

Ponieważ powyższa koncesja już zgasała, po myśli §. 9. ustawy z dnia 5. lipca 1897 Dz. u. kr. Nr. 43, przedkładamy wniesioną prośbę Wysokiemu Sejmowi w niniejszem sprawozdaniu.

Przedmiot myta stanowi pomieniona droga staraniem Reprezentacji powiatowej za przyczynieniem się funduszu krajowego, na łącznej przestrzeni 10.700 kilometrów, wybudowana kosztem 45.494 koron.

W czasie od 1894 do 1899 r. wydano na zwyczajne utrzymanie tej drogi 10.618 koron.

Na ten cel obrócono dochód z poboru myta uzyskany w kwocie 4.094 koron, a powstały stąd niedobór w kwocie 6.524 koron pokryto z powiatowego funduszu dróg gminnych.

Wreszcie zasługuje na uwagę opinia c. k. Starostwa tarnowskiego z d. 17. stycznia 1900 l. 1410, że omycona droga znajduje się w dobrym stanie i że nadal dla komunikacji publicznej jest potrzebna.

Wobec tych danych Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem żądanej koncesji mytniczej na drodze gminnej Tarnów-Wałki na pięć lat.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Tarnowie koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Tarnów-Wałki.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej Tarnów-Wałki Wydziałowi powiatowemu w Tarnowie jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19, 25 i 26 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897, Dz. u. kr. Nr. 43. przy pomocy pobieranego w myśl §. 32. tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszel-

kie koszta połączone z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy utrzymywanej drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35. ust. 2. i 3. wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Oplatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) grosze;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) grosze;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) grosz.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o niżeniu teje.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, rączy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, rączy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Sekretarz p. Niezabitowski. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, rączy rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Z kolei następuje Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Tarnowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Tarnów-Zakliczyn.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. Chamiec (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Tarnowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Tarnów-Zakliczyn.

Wysoki Sejmie!

Reprezentacya powiatu tarnowskiego, mając zapewnioną pomoc z Funduszków krajowych i państwowych, zajęła się budową drogi gminnej Tarnów-Zakliczyn i dokonała jej w łącznej długości 21 842 km. kosztem 140.000 koron.

Na rzecz fuduszu konserwacyjnego tej drogi przyzwolony został Najwyższem postanowieniem z d. 29. kwietnia 1894 Dz. u. kr. N. 47. pobór myta na przeciąg lat pięciu.

Z upływem nadanej koncesyi Wydział powiatowy na mocy upoważnienia Rady powiatowej z dnia 20. grudnia 1899, prosi obecnie o odnowienie prawa mytniczego.

Prośbę tę przedkłada Wydział krajowy Wys. Sejmowi w niniejszem sprawozdaniu, ze względu na to, że zgasa koncesya mytnicza, stosownie do §. 9. ustawy z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. N. 43 może być wyjednaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

Za wniesioną prośbą przemawia ten wzgląd, że istnieją te same warunki, z powodu których udzielenie już zgasłej koncesyi nastąpiło.

W szczególności zaznaczamy opinię c. k. Starostwa tarnowskiego z 12. stycznia 1900 l. 1408, iż omycona droga utrzymywana w dobrym stanie nadal potrzebną jest dla celów komunikacyi publicznej.

Z dat przez Wydział powiatowy podanych następnie zaznaczamy, że w latach 1894—1899 koszta konserwacyjne wyniosły ogółem 22.218 kor., że dochód w tym czasie uzyskany z poboru myta w kwocie 2.620 kor, zaledwie w małej części przyczynił się do zabezpieczenia wykazanych kosztów.

Wobec tych danych Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem na lat pięć do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Tarnów-Zakliczyn.

Na podstawie powyższego wywodu Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm rączy powziąć załączoną uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Tarnów-Za-

kliczyn Wydziałowi powiatowemu w Tarnowie jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19, 25. i 26. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43 przy pomocy pobieranego w myśl §. 32. tejeże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy utrzymywanej drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35. ust. 2. i 3. wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) groszy;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) grosze;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) grosze.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej uależytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejeże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przyступujemy do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, raczy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Tarnowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Niwka-Bobrowniki-Radłów.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. Chamiec (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Tarnowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Niwka-Bobrowniki-Radłów.

Wysoki Sejmie!

Rada powiatowa w Tarnowie uchwałą z dnia 20. grudnia 1899 poleciła Wydziałowi powiatowemu starać się o odnowienie udzielonej Najwyższem postanowieniem z dnia 29. kwietnia 1894 Dz. u. kr. Nr. 47 na lat pięć koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Niwka-Bobrowniki-Radłów.

Z powodu, że wspomniana już zgasa koncesya musi być na nowo wyjednana po myśli §. 9. ustawy z 5. lipca 1897 Dz. u. kr. Nr. 43 w drodze ustawodawstwa krajowego, przedkładamy w tym przedmiocie wniesioną prośbę Wydziału powiatowego Wysokiemu Sejmowi w niniejszem sprawozdaniu.

W ocenieniu sprawy zasługują na uwagę następujące okoliczności. Droga gminna Niwka-Bobrowniki-Radłów, na łącznej przestrzeni 7.943 kilometr. została wybudowana przy pomocy funduszów krajowych i państwowych kosztem 18'256 koron.

Przeciętny roczny koszt utrzymania tej drogi w kwocie 1120 k. w ciągu koncesyi znalazł pokrycie w części z dochodu mytniczego, który uczynił rocznie 614 kor. a zresztą w kwocie 506 kor. z powiatowego funduszu dróg gminnych. C. k. Starostwo tarnowskie w odezwie z 12. stycznia 1900 l. 1409 stwierdza, że omycona droga znajduje się w dobrym stanie i że nadal dla komunikacyi publicznej jest potrzebna. Z uwagi, iż w warunkach omycenia drogi Niwka-Bobrowniki-Radłów nie zaszła zmiana, Wydział krajowy oświadcza się za zezwoleniem pobierania myta na tej drodze na przeciąg lat pięciu.

Na podstawie powyższego wyvodu, Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę.

Uchwałą

o udzieleniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Niwka-Bobrowniki-Radłów.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej Niwka-Bobrowniki-Radłów Wydziałowi powiatowemu w Tarnowie jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy używając środków przewidzianych w §. 19. 25 i 26 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 Dz. u. kr. Nr. 43 przy pomocy pobieranego w myśl §. 32 tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy utrzymywanej drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35. ust. 2 i 3 wyżej powołanej ustawy drogowej

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) grosze,

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) grosze,

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) grosz.

Konie, krowy, woły, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cieleta, źrebięta, owce, kozy i świny do drobnego. Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, rączy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, rączy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z

tym wnioskiem zgadza, rączy rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta w trzecim czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Złoczowie koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Krasne-Gołogóry.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. poseł **Chamiec** ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Chamiec** (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Złoczowie koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Krasne-Gołogóry.

Wysoki Sejmie!

Wydział powiatowy złoczowski Najwyższem postanowieniem z dnia 28. grudnia 1889 Dz. u. kr. Nr. 8. z r. 1890 uprawniony do pobierania przez lat pięć opłat mytniczych na drodze gminnej Krasne-Gołogóry, wniósł prośbę o odnowienie prawa mytniczego.

Ponieważ odnowienie zgasłej już koncesji mytniczej, stosownie do §. 9. ustawy z d. 5. lipca 1897, może być wyjednanie w drodze ustawodawstwa krajowego, Wydział krajowy przedkłada Wys. Sejmowi wniesioną prośbę w niniejszem sprawozdaniu.

W ocenieniu sprawy zasługują na uwagę przez Wydział powiatowy wykazane daty, a mianowicie:

Pomieniona droga wybudowana na łącznej przestrzeni 23.926 kln. przechodzi przez gminy Krasne, Firlejówka, Skniłów, Bartków, Olszanica, Trędowacz, Gołogórki i Gołogóry.

Koszta budowy wynosiły
ogółem 154.821 k. 88 gr.

Na koszta te złożyły się następujące źródła pokrycia:

fundusz powiatowy	112.406 k. 18 gr.
fundusz krajowy	38.000 " — "
subwencja państwowa	1.800 " — "
datki dobrowolne	2.615 " 70 "

Na utrzymanie drogi wydano w latach 1894—1898 52.729 k. 30 gr.

Pokrycie tego wydatku znalazło pokrycie z powiatowego funduszu dróg gminnych w kwocie 39.140 k. 96 gr. z dochodu uzyskanego z poboru myta 13.588 " 34 "

Z uwagi wreszcie, że istnieją teżsame warunki, z powodu których nastąpiło omyce-

nie drogi Krasne-Gołogóry, Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem Wydziałowi powiatowemu w Złoczowie żądanej koncesyi mytniczej na przeciąg lat pięciu.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Krasne-Gołogóry.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej Krasne-Gołogóry, Wydziałowi powiatowemu w Złoczowie, jako władzy zarządzającej a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19. 25 i 26. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897. Dz. u. kr. Nr. 43. przy pomocy pobieranego w myśl §. 32 teje ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy utrzymanej drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35. ust. 2 i 3. wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy w Krasnem i Trędownacu według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 6 (sześć) gr.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) gr.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) gr.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które są i przy matkach idą są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu teje.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gły nikt głosu

nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, raczy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta w trzecim czytaniu.

Z kolei następuje Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu gminie Leżajsk koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę San pod Starem-miastem.

Sprawozdawca członek Wydz. kraj p. Chamiec ma głos.

Sprawozdawca członek Wydz. kraj. p. Chamiec (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu gminie Leżajsk koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę San pod Starem-miastem.

Wysoki Sejmie!

Po myśli §. 9. ustawy z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43 przedkłada Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi w niniejszem sprawozdaniu przez Wydział powiatowy łańcucki wniesioną prośbę gminy Leżajsk o odnowienie Najwyższem postanowieniem z d. 29. kwietnia 1894 dz. u. kr. Nr. 47 nadanej a już zgasłej koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę San pod Starem-miastem.

Za wniesioną prośbą przemawia przedewszystkiem opinia c. k. Starostwa w odezwie z 29. grudnia 1899 l. 37905, że przedmiot myta utrzymywany w dobrym stanie nadal potrzebny jest dla komunikacji publicznej.

W dalszym ciągu zasługują na uwagę następujące okoliczności sprawdzone podczas dokonanych przez Wydział powiatowy miejscowych oględzin.

Pomieniony przewóz staraniem gminy Leżajsk kosztem 2424 kor. urządzony, służy do celów komunikacyjnych dla gmin Kury-

łówki, Jastrzębia, Dornbachu, Brzyskiej woli i Ożany, których mieszkańcy tylko za pomocą tego przewozu dostać się mogą na drugą stronę Sanu.

Pod Staremmiastem szerokość rzeki w stanie normalnym wynosi 150 metrów w razie zaś wezbrania wody dosięga 200 metrów.

Zwyczajne utrzymanie przewozu wykazane rocznie w kwocie 780 koron, zabezpiecza prosząca gmina przy pomocy dochodu otrzymywanego z poboru myta.

Wobec tych danych, Wydział krajowy oświadcza się za odnowieniem gminie Leżajsk prawa mytniczego na lat pięć.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną /-uchwałę.

U c h w a ł a

o udzieleniu gminie Leżajsk koncesyi na pobór opłat mytnicznych od przewozu przez rzekę San pod Staremmiastem.

Art I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały, nadaje się gminie Leżajsk powiatu łańcuckiego prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę San pod Staremmiastem, pod warunkiem utrzymania przedmiotu omyconego w dobrym stanie i własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38 ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43 w razie niedopełnienia tego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia za zgodą politycznej władzy powiatowej przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo gminy Leżajsk.

Art. II.

Opłaty mytnicze pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od jednej osoby pieszej, jadącej powozem lub wierzchem 2 (dwa) grosze.

b) od jednego konia, idącego pod wierzchem, pędzonego albo zaprzęzonego 6 (sześć) groszy.

c) od jednego źrebęcia do dwóch lat 2 (dwa) grosze

d) od jednego wołu na rzeź albo w jarzmie, krowy, bukała i trzylatki 6 (sześć) groszy.

e) od jednego cielęcia, nie mającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy koźła, kozy i małych świń 2 (dwa) grosze.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu tejże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc raczy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta w trzecim czytaniu.

Z kolei następuje Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu gminie Dobra szlachecka koncesyi do pobierania opłat mytnicznych od przewozu przez rzekę San w Prohołowce.

Sprawozdawca członek Wydz. krajowego poseł **Chamiec** ma głos.

Sprawozdawca członek Wydz. krajowego poseł **Chamiec** (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu gminie Dobra szlachecka koncesyi do pobierania opłat mytnicznych od przewozu przez rzekę San w Prohołowce.

Wysoki Sejmie!

Wysoki Sejm uchwałą z dnia 18. marca 1899 przekazał Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy petycję gminy Dobra szlachecka o wyjednanie w drodze ustawodawstwa krajowego koncesyi do poboru opłat mytnicznych od przewozu przez rzekę San.

Wywiązując się z powyższego polecenia przedkładamy, na podstawie dochodzenia w tym przedmiocie przez Wydział powiatowy dobromilski przeprowadzonego, następujące sprawozdanie.

Staraniem proszącej gminy, za zezwoleniem władzy politycznej, zaprowadzony przewóz przez rzekę San w Dobrze szlacheckiej, znajduje się przy drodze publicznej prowadzącej w kierunku do Mrzygłodu i Sanoka i w pierwszym rzędzie niezbędnie jest potrzebny dla ludności, której grunta i pastwiska leżą po drugiej stronie Sanu.

Przewóz ten zaopatrzony jest w potrzebne przyrządy a w szczególności w prom 12 metrów długi i linę z drutu żelaznego 230 m. długą.

Zjazdy do przewozu należy z zabezpieczono za pomocą mostków przyładowych, tudzież dla przewoźników wybudowano odpowiedni domek. Koszta urządzenia przewozu szczegółowo wykazane są w sumie 1886 koron.

Gmina Dobra szlachecka urządziwszy własnym kosztem pomieniony przewóz, pragnie sobie zapewnić potrzebną pomoc z poboru myta na utrzymanie tegoż, co połączone będzie z wydatkami w kwocie 690 koron.

W tym celu wniesioną prośbę usilnie popiera Wydział powiatowy.

Wobec tych danych Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem gminie Dobra szlachecka koncesyi do pobierania myta od przewozu przez rzekę San na lat pięć.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną /-uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu gminie Dobra szlachecka koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę San.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się gminie Dobra szlachecka, powiatu dobromilskiego prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę San pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie, własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38 ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43., w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej, przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo gminy Dobra szlachecka.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy wedle następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 12 (dwanaście) groszy.

b) od każdej sztuki bydła dorosłego, wolno pędzonego (tudzież od wierzchowca), jako to od koni, wołów, buhajów, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jakoteż od każdej sztuki pędzonego bydła, młodego tego samego

rodzaju po 6 (sześć) groszy; od bydła jeszcze ssących nie będzie pobierane myto,

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jakoteż cieląt, owiec, kóz, nierogacizny, prosiąt, jagniąt, koziać i t. p. 2 (dwa) grosze,

d) od każdej osoby bez różnicy płci i wieku, wyjąwszy woźnicy, tudzież jeźdźca na koniu, 2 (dwa) grosze.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o niżeniu teje.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, raczy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę o przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość.) Uchwała ta jest przyjęta w trzecim czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarom dworskim Ordynacyi łańcuckiej koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozów przez rzekę Wisłok w Gniewczynie łańcuckiej, Czarnej, Białobrzegach i Budach łańcuckich.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. poseł Chamiec, ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. Chamiec (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu Obszarom dworskim Ordynady łańcuckiej koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłok w Gniewczynie łańcuckiej, Czarnej, Białobrzegach i Budach łańcuckich.

Wysoki Sejmie!

Wydział powiatowy łańcucki przedłożył prośbę przełożenia obszarów dworskich Ordynacyi łańcuckiej o wyjednanie w drodze

ustawodawstwa krajowego odnowienia nadanej Najwyższem postanowieniem z dnia 10. kwietnia 1895. dz. u. kr. Nr. 28. koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozów przez rzekę Wisłok w Gniewczynie łańcuckiej, Czarnej, Białobrzegach i Budach łańcuckich. — Wydział powiatowy przemawiając za uwzględnieniem wniesionej prośby opiera swój wniosek na przedłożonych protokołach komisijnego dochodzenia na miejscu, z których podajemy następujące szczegóły:

Szerokość rzeki Wisłoka w miejscu przewozu wynosi mianowicie w Gniewczynie łańcuckiej 45—70 metrów, w Czarnej 38—65 metrów, w Białobrzegach 40—70 metrów, i w Budach łańcuckich 45—75 metrów.

Przełożęństwo obszarów dworskich Ordynacyi łańcuckiej z własnych funduszów urządziło dla celów komunikacyi publicznej przewozy przez rzekę Wisłok a to w Gniewczynie łańcuckiej, i w Czarnej kosztem po 1800 koron, tudzież w Białobrzegach i Budach łańcuckich kosztem po 1420 koron.

W ciągu koncesyi przy wymienionych przewozach, z poboru myta uzyskany dochód przyniósł rocznie łączną kwotę 1600 koron. — Cały ten dochód obracano na zwyczajne utrzymanie przedmiotów omyconych.

Nadto zasługuje na uwagę opinia c. k. Starostwa łańcuckiego z 29. grudnia 1899. l. 37905., iż wyszczególnione przedmioty myta znajdują się w dobrym stanie i że nadal potrzebne są dla komunikacyi publicznej. —

Wobec tych danych Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem obszarom dworskim Ordynacyi łańcuckiej żądanej koncesyi mytniczej na przeciąg lat pięciu.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną ./- uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu obszarom dworskim Ordynacyi łańcuckiej koncesyi na pobór opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłok w Gniewczynie łańcuckiej, Czarnej, Białobrzegach i Budach łańcuckich.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się obszarom dworskim Ordynacyi łańcuckiej, powiatu łańcuckiego, prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Wisłok w Gniewczynie łańcuckiej, Czarnej, Białobrzegach i Budach łańcuckich pod warunkiem utrzymania przedmiotów omyconych w dobrym stanie i własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że ana-

logicznie do postanowień zawartych z §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897. dz. u. kr. Nr. 43. w razie niedopełnienia tego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia za zgodą politycznej władzy powiatowej przedmiotów omyconych w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo obszarów dworskich Ordynacyi łańcuckiej.

Art. II.

Opłaty mytnicze pobierać należy przy przewozach przez rzekę Wisłok w Gniewczynie łańcuckiej, Czarnej, Białobrzegach i Budach łańcuckich podług następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu (4) cztery grosze;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów i od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju (2) dwa grosze; wyjątek stanowią bydłta ssące przy matkach, które są wolne od opłaty myta;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jako to: od cieląt, kóz, owiec i nierogacizny (1) jeden grosz;

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o niżeniu tejże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę o przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść (większość) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, raczy rękę podnieść. (Większość) Jest przyjęta.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, raczy rękę podnieść. (Większość.) Uchwała jest przyjęta w trzecim czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi

dworskiemu Ordynacyi przeworskiej koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłok w Korniatkowie.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. Chamiec (czyta.)

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu Ordynacyi przeworskiej koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłok w Korniaktowie.

Wysoki Sejmie!

Na prośbę Zarządu Ordynacyi przeworskiej o wyjednanie w drodze ustawodawstwa krajowego odnowienia Najwyższem postanowieniem z dnia 29. kwietnia 1894. Dz. u. kr. Nr. 47. na lat pięć nadanej koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłok w Korniaktowie, Wydział powiatowy łańcucki przeprowadził komisyjne dochodzenie na miejscu.

Z dochodzenia tego okazuje się, że strona interesowana własnem staraniem urządziła przewóz przez rzekę Wisłok w Korniaktowie kosztem 1400 koron, że zwyczajne utrzymanie przewozu połączone z rocznym wydatkiem 400 koron zabezpieczono w pierwszym rzędzie z dochodu otrzymanego z poboru myta, że rzeka Wisłok w miejscu przewozu w normalnym stanie wynosi 40 metrów, przy wzebraniu zaś wody dosięga 75 metrów.

Wydział powiatowy przedkładając powyższą prośbę przemawia za jej uwzględnieniem.

Prócz tego c. k. Starostwo łańcuckie w odezwie z 29. grudnia 1899 l. 37.905 stwierdza, że przedmiot myta znajduje się w dobrym stanie i że nadal dla celów komunikacyi publicznej jest potrzebny.

Wobec tych danych Wydział krajowy oświadcza się za omycieniem przewozu przez rzekę Wisłok w Korniaktowie na przeciąg lat pięć.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę..!

Uchwała

o udzieleniu obszarowi dworskiemu Ordynacyi przeworskiej koncesyi na pobór opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłok w Korniaktowie.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się obszarowi

dworskiemu Ordynacyi przeworskiej, powiatu łańcuckiego prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Wisłok w Korniaktowie pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie i własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897. Dz. u. kr. Nr. 43. w razie niedopełnienia tego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia za zgodą politycznej władzy powiatowej przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo obszaru dworskiego Ordynacyi przeworskiej.

Art. II.

Opłaty mytnicze pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) grosze;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów, osłów i każdej pędzonej sztuki bydła młodego tego rodzaju 2 (dwa) grosze;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego jako to: cieląt, owiec, kóz, nierogacizny, z wyjątkiem źrebiąt, cieląt i t. d. ssących przy matkach 2 (dwa) grosze.

d) od każdej osoby, wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu 4 (cztery) grosze;

e) od osoby z taczkami lub wózkiem 8 (ośm) groszy.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu tejże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. **Urbański.** Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, raczy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Sekretarz p. **Urbański.** Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść.

(Większość.) Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość. Uchwała jest przyjęta w trzecim czytaniu.

Z kolei następuje Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Bereźnicy radwańskiej wspólnie z obszarem dworskim w Czernichowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłę w przysiółku Pasieka.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. Chamiec (czyta).

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Bereźnicy radwańskiej wspólnie z obszarem dworskim w Czernichowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłę w przysiółku Pasieka.

Wysoki Sejmie!

Obszary dworskie w Bereźnicy radwańskiej i w Czernichowie Najwyższem postanowieniem z d. 14. lipca 1892 dz. u. kr. Nr. 61 uprawnione do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłę w przysiółku Pasieka, z wpływem na lat pięć ograniczonej koncesyi, wniosły prośbę o odnowienie prawa mytniczego w drodze ustawodawstwa krajowego na przeciąg lat pięciu, z podwyższoną taryfą.

Wydział powiatowy Wadowicki, który przedłożył powyższą prośbę przemawia za jej uwzględnieniem i zarazem stwierdza prawdziwość przez proszących podanych okoliczności a te wykazują, że istnieją te same warunki z powodu których udzielenie koncesyi nastąpiło mianowicie:

Przedmiot myta stanowi przewóz przez rzekę Wisłę w przysiółku Pasieka, niezbędnie potrzebny dla komunikacji publicznej, gdyż łączy drogę powiatową wadowicko-bereźnicką z drogą powiatową od Wisły przez Czernichów i Liszki wiodącą do Krakowa. Utrzymaniem tego przewozu zajmują się pomienione obszary dworskie zaopatrzwszy go w prom 14 metrów długi, w łodzi i inne potrzebne przyrządy.

One ponoszą koszta stąd wynikłe a w szczególności wykazane koszta budowy promu 800 kor., łodzi 40 kor. i co roku się powtarzające a to na mostki dla zjazdu do przewozu 60 kor., liny 50 kor., laski, wiosła i t. p. 60 kor. zapłata dla dwóch przewoźników 400 kor.

Z poboru myta uzyskany dochód roczny w kwocie 400 kor. przypada na utrzymanie przewozu.

Wobec tych danych Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem żądanej koncesyi mytniczej, z zachowaniem zgodnie z przepisami mytniczemi poprzednią koncesyą przyznanej taryfy.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Bereźnicy radwańskiej wspólnie z obszarem dworskim w Czernichowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłę w przysiółku Pasieka.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się obszarowi dworskiemu w Bereźnicy radwańskiej powiatu wadowickiego wspólnie z obszarem dworskim w Czernichowie powiatu krakowskiego prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Wisłę w przysiółku Pasieka pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie, własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897. dz. u. kr. Nr. 43. w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej, przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo pomienionych obszarów dworskich.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy wedle następującej taryfy:

a) od każdej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu cztery 4 hal.

b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego albo zaprzęzonego dziesięć (10) hal.

c) od jednego źrebięcia do dwóch lat cztery (4) hal.

d) od jednego wołu na rzeź albo w jarzmie, krowy, jałownika, bukała i trzylatki dziesięć (10) hal.

e) od jednego cielęcia niemającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń cztery (4) hal.

W czasie wezbrania Wisły, w czasie burzy, płynienia kry i lodów, opłata mytnicza pobieraną będzie podwójnie.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, raczy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta w trzecim czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Brzozdowcach koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr w Podhorcach.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. Chamiec (czyta).

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Brzozdowcach koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr w Podhorcach.

Wysoki Sejmie!

Z upływem nadanej Najwyższem postanowieniem z d. 29. kwietnia 1894 Dz. u. kr. Nr. 47 na lat pięć koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr w Podhorcach, Wydział powiatowy bobrecki wniósł prośbę Centralnej Administracy Zakładu hr. Skarbka w zastępstwie interesowanego obszaru dworskiego w Brzozdowcach o odnowienie prawa mytniczego.

Wspomniana już zgłosiła koncesya stosownie do §. 9. ustawy z d. 5. lipca 1897. dz. u. kr. Nr. 43. może być odnowiona w drodze ustawodawstwa krajowego, dlatego powyższą prośbę przedkładamy Wys. Sejmowi w niniejszym sprawozdaniu z uwzględnieniem danych, opierających się na dochodzeniu ko-

misyjnym, dnia 17. stycznia 1900 przeprowadzonym na miejscu a mianowicie.

Pominiomy przewóz służy do utrzymywania komunikacyi na drodze publicznej pomiędzy Brzozdowcami i przyległemi włościami a Żydaczowem. W szczególności nie mogliby się obejść bez tego przewozu mieszkańcy gmin i obszaru dworskiego w Podhorcach i i Turzanowcach, mający swe grunta i pastwiska w Dniestrem położone.

Szerokość rzeki w Podhorcach przy normalnym stanie wody dosięga 90 metrów.

Interesowany obszar dworski urządził przewóz i zaopatrył w prom 10 metrów długi i linę z kręconego drutu 200 m. długą kosztem 1440 koron.

Tenże obszar dworski utrzymuje przewóz w należytych stanie i na ten cel obraca z poboru myta uzyskany dochód, który wydzierżawiony przynosi rocznie 780 kor.

Gmina Podhorce utrzymująca własnym kosztem zjazdy do przewozu, ma dla swoich członków przyznane uwolnienie od opłaty myta.

Z uwagi wreszcie na przychylną w tej sprawie opinię Wydziału pow. Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem żądanej koncesyi mytniczej na przeciąg lat pięciu.

Na podstawie powyższego wywodu Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę:

Uchwała

o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Brzozdowcach koncesyi na pobór opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr w Podhorcach.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się obszarowi dworskiemu w Brzozdowcach prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Dniestr w Podhorcach pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie i własnym kosztem z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43. w razie niedopełnienia tego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia za zgodą politycznej władzy powiatowej przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo obszaru dworskiego w Brzozdowcach.

Art. II.

Opłaty mytnicze pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej osoby bez różnicy wyjąwszy woźnicę lub jeźdca na koniu 4 (cztery) grosze;

b) od jednego konia idącego pod wierzchem pędzonego albo zaprzężonego 6 (sześć) groszy;

c) od jednego źrebięcia do dwóch lat 2 (dwa) grosze;

d) od jednego wołu na rzeź albo w jarzmie, krowy, buhaje i trzylatki 6 (sześć) groszy;

e) od jednego cielęcia, niemającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń 2 (dwa) grosze;

Członkowie gminy w Podhorcach wolni są zupełnie od opłaty myta, pod warunkiem utrzymywania przez tę gminę własnym kosztem zjazdów do przewozu.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu teje.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, raczy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta w trzecim czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Chodorowie koncesji do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr w Bukawinie.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Chamiec ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Chamiec (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu koncesji do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr w Bukawinie.

Wysoki Sejmie!

Najwyższem postanowieniem z dnia 4. sierpnia 1893, dz. u. kr. Nr. 53. przyzwolony został na przeciąg lat pięciu pobór opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr w Bukawinie, miejscowości należącej do dóbr Chodorowskich.

Z powodu, że wspomniana koncesja już zgasła, interesowany obszar dworski w Chodorowie wniósł prośbę o wyjednanie ponownej koncesji na lat pięć, po myśli §. 9. ustawy z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43 w drodze ustawodawstwa krajowego.

Wydział powiatowy bobrecki popiera wniesioną prośbę na podstawie danych sprawdzonych dochodzeniem komisijnym na miejscu, a mianowicie:

Staraniem obszaru dworskiego w Chodorowie utrzymywany przewóz przez rzekę Dniestr, znajduje się na drodze publicznej prowadzącej przez Bukowinę do Żurawkowa i służy dla ułatwienia komunikacji okolicznym osadom położonym na granicy powiatu bobreckiego i żydaczowskiego. Przewóz ten jest niezbędnie potrzebny dla ludności posiadającej znaczną część gruntów ornych, łąk i wypasów dla bydła położonych za Dniestrem.

Szerokość rzeki w Bukawinie przy normalnym stanie wody, wynosi 90 metrów.

Interesowany obszar dworski zaopatrzył przewóz w potrzebne przyrządy, a w szczególności prom 12 metrów długi i linę z kręconego drutu 200 metrów długą kosztem 1.400 koron.

Tenże ponosi koszta połączone z utrzymaniem przewozu w dobrym stanie przy pomocy dochodu mytniczego z dzierżawy przynoszącego rocznie 120 koron.

Członkowie gminy Bukawiny utrzymującej zjazdy do przewozu, mają przyznane uwolnienie od opłaty mytniczej.

Z uwagi wreszcie, że w warunkach omylenia powyższego przewozu, nie zaślza żadna zmiana, Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem żądanej koncesji mytniczej.

Na podstawie powyższego wywodu, Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Chodorowie koncesji na pobór opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr w Bukawinie.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały, nadaje się obszarowi dworskiemu w Chodorowie prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Dniestr

w Bukawinie pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie i własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43, w razie niedopełnienia tego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia za zgodą politycznej władzy powiatowej przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo obszaru dworskiego w Chodorowie.

Art. II.

Opłaty mytnicze pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej osoby bez różnicy wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu 2 (dwa) halerzy;

b) od jednego konia, idącego pod wierzchem pędzonego albo zaprzęzonego 5 (pięć) halerzy;

c) od jednego źrebięcia do dwóch lat 2 (dwa) halerzy;

d) od jednego wołu na rzeź albo w jarzmie, krowy, bukała i trzylatki 5 (pięć) halerzy.

e) od jednego cielęcia, niemającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń 2 (dwa) halerzy;

Członkowie gminy w Bukawinie wolni są od opłaty myta.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub znizeniu tejże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przyступujemy do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, rączy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, rączy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, rączy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta w trzecim czytaniu.

Z kolei następuje Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu probostwu w

Leżajsku koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę San w Rzuchowie.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. Chamiec ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. Chamiec (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu probostwu w Leżajsku koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę San w Rzuchowie.

Wysoki Sejmie!

Probostwo w Leżajsku, Najwyższem postanowieniem z dnia 10. kwietnia 1895 dz. u. kr. Nr. 28. uprawnione do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę San w Rzuchowie, wniosło prośbę o przyzwolenie poboru tych opłat na dalszy przeciąg lat pięciu.

Wydział powiatowy łańcucki przedkładając tę prośbę popiera ją, ze względu na okoliczności sprawdzone dochodzeniem komisijnem na miejscu a mianowicie: Do probostwa w Leżajsku przywiązane jest prawo pobierania opłat mytniczych od utrzymywanego przezeń przewozu przez rzekę San w Rzuchowie, który to przewóz jest główną komunikacją na drodze z Leżajska do Sieniawy.

Szerokość rzeki Sanu pod Rzuchowem przy normalnym stanie wynosi 120 metrów w razie zaś wezbrania wody dosięga nawet do 180 metrów. Pomienione probostwo co pięć lat sprawia prom, linę drucianą i inne przyrządy do przewozu potrzebne, na co jednorazowo wydaje 2.400 koron, prócz tego ponosi wszelkie koszta połączone z zwyczajnem utrzymaniem przewozu. Z poboru myta przynoszący dochód rocznie 500 kor., w całości obracany jest na utrzymanie przewozu, który wedle opinii c. k. Starostwa łańcuckiego, wyrażonej w odezwie z 29. grudnia 1899 l. 37.905 znajduje się w dobrym stanie i nadal potrzebny jest dla celów komunikacji publicznej. Wobec tych danych Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem probostwu w Leżajsku żądanej koncesyi mytniczej. Na podstawie powyższego wywodu Wydział krajowy wnosi: Wysoki Sejm rączy powziąć załączoną uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu probostwu w Leżajsku koncesyi na pobór opłat mytniczych od przewozu przez rzekę San w Rzuchowie.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się probostwu

w Leżajsku powiatu łańcuckiego prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę San w Rzuchowie pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie i własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowien zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43, w razie niedopełnienia tego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia za zgodą politycznej władzy powiatowej przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo probostwa w Leżajsku.

Art. II.

Opłaty mytnicze pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od jednej osoby pieszej, jadącej poyozem lub wierzchem 2 (dwa) grosze;

b) od jednego konia, idącego pod wierzchem pędzonego albo zaprzęzonego 6 (sześć) groszy;

c) od jednego źrebięcia do dwóch lat 2 (dwa) grosze;

d) od jednego wołu na rzeź albo w jarmie, krowy, bukała i trzylatki 6 (sześć) groszy;

e) od jednego cielęcia, nie mającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, koźła, kozy i małych świń 2 (dwa) grosze.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu tejże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, raczy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta w trzecim czytaniu.

Pórzadek dzienny wyczerpany. Podaję do wiadomości Wysokiej Izby że p. Dąbmski

wybrany członkiem Wydziału krajowego złożył mandat do komisji przemysłowej dlatego umieszczę wybór jednego członka komisji przemysłowej na porządku dziennym najbliższego posiedzenia. Otrzymałem jeszcze pilne telegramy w sprawie urlopów. Mianowicie p. Jordan prosi o udzielenie mu dwutygodniowego urlopu ze względu na zdrowie.

Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto się zgadza na udzielenie p. Jordanowi dwutygodniowego urlopu, zechce rękę podnieść. (Większość.) Urlop jest udzielony.

P. Rudroff usprawiedliwia nieobecność swą chorobą i prosi o udzielenie urlopu bez oznaczenia terminu. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto się zgadza z udzieleniem p. Rudroffowi urlopu zechce rękę podnieść. (Większość.) Urlop udzielony.

P. Adamowi Gołuchowskiemu udzieliłem jednodniowego urlopu.

Proszę p. sekretarza o odczytanie interpelacji i wniosku.

Sekretarz p. Urbański. (czyta):

Interpylacja

do Jaśnie Wielmożnego Pana komisarza rządowego.

Reskryptem c. k. Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 26. października 1899 l. 21.640 polecono c. k. Sądowi powiatowemu, aby wezwały wszystkie Zwierzchności gminne w myśl instrukcji wydanej do Naczelników gmin z dnia 28. czerwca 1850 Nr. 256 reskryptu Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 10. marca 1859 Nr. 2768 do współdziałania przy pertraktacji majątków spadkowych — wskutek tegoż polecenia żądają c. k. Sądy powiatowe od Naczelników dotyczących, aby przeprowadzali formalne dochodzenia spadkowe, które później c. k. Sądy jako gotowy materiał oddają c. k. notaryuszom do powtórnego dochodzenia i w ten sposób strony dwukrotnie na stratę czasu oraz pewną indygiację są narażone tak samo Zwierzchności gminne tracą czas na spisywanie dochodzeń oraz inwentarzy, które później wobec nowej pracy i dochodzeń notaryalnych nie posiada żadnej realnej wartości.

Podpisani zapytują Wysoki Rząd, czy wobec tego faktu nie byłoby na czasie przystąpić do zniesienia notaryatów, którym za pertraktacje Sądowe wysokie taksy płaćć należy a przydzielić tę agencję c. k. Sądowi do bezpłatnego zatwierdzenia albo też uwolnić Zwierzchności gminne od bezowocnego trudnienia się w sprawach spadkowych,

które później żadnej podstawy realnej wobec Sądu nie mają.

Lwów, dnia 26. marca 1900.

Interpelant
Kramarczyk

Data, Milan, Niebytowiec, Średniawski, Wójcik, Styła, Winniczuk, Krempla, Żardecki, Warzecha, Szwed, Potoczek, Stojalowski, Bojko.

Marszałek. Interpelację tę udzielił p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański (czyta):

Interpelacja

do Jaśnie Wielmożnego Pana c. k. komisarza rządowego w sprawie nadużyć popełnianych na ludności płacącej podatki w c. k. Urzędzie podatkowym w Starej Soli.

Ludność płacąca podatki w okręgu c. k. Urzędu podatkowego w Starej Soli wzburzona jest do najwyższego stopnia z powodu i moralnych udręczeń i materialnych strat, jakie ponosi z winy funkcjonaryuszów owego urzędu a w szczególności od Aleksandra Michowicza poborcy podatkowego, Jana Fidyka adyunkta podatkowego i egzekutora podatkowego Gerschamera.

Panowie ci uważają widocznie urząd podatkowy za kasyno czy szynkownię publiczną. Zabawiają się godzinami całymi rozmową i napitkami a strony przychodzące do urzędu podatkowego w sprawach urzędowych muszą dniami całymi czekać na załatwienie. A jakież to załatwienie? Najpierw zelżą cię najordynarniejszymi słowami, a potem choć załatwią to tak, że końca ani początku nikt tam nie dojdzie. Albo zapiszą pobraną kwotę na chybi trafił komubądź, a potem rzeczywiście płacącemu po raz drugi składać każąc podatek albo zbędą słowy: „już zapłacone“ i nie odbiorą podatku mimo próśb, aż naraz egzekutor wpada i grabi. Oto fakta:

1. Stach Kołtek z Woli rejnowej zapłacił 8 zł. podatku a dostał pokwitowanie na 5 zł. gdzie się reszta podziała niewiadomo.

2. Antoni Tomaszewicz ze Starej Soli przyszedłszy z podatkiem do Urzędu podatkowego uczynił uwagę, że ma mylnie zapisane w książce podatkowej. Na to p. poborca podatkowy chciał go wypoliczkować, a gdy Tomaszewicz się zasłonił krzyknął tenże poborca do niego: „szlak by cię trafił, ja ci tu będę szukał? Masz płacić i milczeć.“ Poczem z wrzaskiem wyrzucił go za drzwi.

3. Władysław Świdnicki ze Starej Soli zapłacił podatek własny w zupełności. Naraz otrzymał z Urzędu podatkowego nakaz, aby zapłacił podatek i za brata Jana Świdnickie-

go. Niesłusznie nagabywany Władysław Świdnicki poszedł do poborcy podatkowego z przedstawieniem. Zamiast wyjaśnienia i przeproszenia za pomyłkę, zwymyślał go p. Michowicz i za drzwi wytrącił, grożąc mu obiciem.

Zauważyć należy, że podatek egzekwowany od Jana Świdnickiego pochodzi tylko z nieporządku samego Urzędu podatkowego albowiem realność owego podatnika została sprzedaną w drodze licytacji za zaległości podatkowe, a obecnie Jan Świdnicki nie posiada, ani przypisanego mu mylnie podatku nie ma płacić.

4. Dorota Maruszczak, żona Pawła z Towarni zapłaciła za 1899 podatek gruntowy w Starej Soli a domowy do rąk Wiślockiego, pisarza gminnego i otrzymała na to potwierdzenie z Urzędu podatkowego. Pomimo to egzekutor podatkowy Gerschammer trzykrotnie zachodził ją fantować i rzeczywiście zabrał jej poduszki.

5. Płacący podatki z gminy Błozew złożyli je za lata 1896 i 1897 a Witoszyński Piotr grkt. proboszcz miejscowy odwiózł je wraz z książeczkami podatkowymi do Urzędu podatkowego w Starym Samborze i otrzymał ryczałtowe potwierdzenie zapłaty. Urząd podatkowy w Starej Soli, podówczas właśnie otwarty zażądał zapłacenia owych podatków od niego.

Nie pomogły przedstawienia kwitu z Urzędu podatkowego w Starym Samborze ani perswazyje, Urząd podatkowy w Starej Soli odpowiedział, że go to nic nie obchodzi i że wszystkich podatników w Błozwi wyegzekwowano rzeczywiście po raz drugi podatek za te same lata, czyli wydarto z gminy Błozwi nieprawnie po raz drugi po nad 400 zł. Dotąd mimo próśb nie zdołała gmina Błozew wykołatać przyznania tej kwoty i zwrotu.

6. Jak to już podniósł poseł Stapiński w interpelacji z dnia 23. lutego 1900 w Radzie państwa do JE. Ministra skarbu wniesionej, Urząd podatkowy w Starej Soli bez względu na to, czy ktoś zapłacił podatek czy nie mógł zapłacić, skoro jeszcze tabel płatniczych nie wygotowano, posyła każdemu upomnienia i liczy zwłoki i egzekutne.

Co więcej, z reguły na każdą pozycję podatku wystawia osobną kartę upominającą, osobno też liczy egzekutne. Ten podatnik otrzymuje na raz po 5—8 i więcej kart upominających. Skutkiem tego koszta egzekucji i zwłoki przenoszą nie rzadko i dziesięćkrotnie należytość podatkową n. p. Wincenty Wame z Towarni za drogę wspólnie z innymi posiadaną i opłacaną miał dać podatku 8 ct. a tymczasem zapłacił za to aż 70 ct.

7) Wielką uciążliwością dla ludu jest i to, że w Urzędzie podatkowym w Starej

Soli, bezwarunkowo nie przyjmą podatku od nikogo, tylko w dniu oznaczonym dla dotyczącej gminy. Z uderzeniem godziny urzędowej bezwarunkowo kończy się tam urzędowanie i nie wezmą podatku od nikogo, kto nie mógł się doprosić załatwienia w godzinach urzędowych, chociażby i cały dzień stał w Urzędzie i czekał, skutkiem tego zmuszeni ludzie ze znacznej odległości i po kilka dni tracić na załatwienie.

8) Mynie zapisanego podatku nie sprószą, lecz każą się ludziom procesować o najdrobniejsze kwoty, chociaż pomyłka o winy Urzędu podatkowego pochodzi. Dodać wypada, że gburowate obejście dostaje się prawie wszystkim płacącym podatek. Do włościanina z reguły odzywa się tak p. poborca Michowicz jak adjunkt Tidyk i egzekutor Geispman tylko przez „ty“ zwykle z dodatkiem „durniu“, „chamie“, „psiakrew“ i t. p.

W znacznej części z winy Urzędu podatkowego przez niedbałe i powolne, często błędne załatwienie sprawy, powstają zaległości podatkowe latami. Księgi podatkowe w Urzędzie podatkowym mogą posłużyć same przez się za dowód, jak lekkomyślnie i niedbale tam się urzęduje. Podskrobywania, radyrowania i przekreślania widocznie niemal na każdej karcie. Okazuje się tedy, że albo kraj. Dyrekcyja skarbu we Lwowie mimo wielokrotnych zapewnień o zarządzeniach zmierzających do ukrócenia nadużyć takich i podobnych jak w Starej Soli, nie dość ściśle przestrzegania ich pilnuje, albo że c. k. Urząd podatkowy zażywa jakichś szczególniejszych przywilejów, skoro takie tam rzeczy dziać się mogą. Jeszcze raz powtarzamy, że podane pod 1 i 8 fakta są tylko przykładami, tak się dzieje z reguły w Urzędzie podatkowym w Starej Soli.

Godzi się przeto zapytać JW. Pana ck. Komisarza Rządowego, czy ck. Rząd zechce temu przecie nareszcie kres położyć, winnych nadużyć funkcjonaryuszów do surowej pociągnąć odpowiedzialności, i upadającej pod ciężarem podatkowym ludności przynajmniej należne poszanowanie i bezpieczeństwo mienia zapewnić?

W szczególności zaś zapytujemy, jak mogą się podobne wypadki jak pod 5. opisane wydarzać i dlaczego dotychczas pokrzywdzonym nie zwrócono nieprawnie wydartych sum?

Lwów, dnia 26. marca 1900.

Interpelant
Milan.

Okuniewski, Kramarczyk, Szwed, Ostapczuk,
Nowakowski, Bojko, Dr. Bernadzikowski, Wój-

cik, Styła, Średniawski, Potoczek, Data, Warzecha, Winniczuk.

Marszałek. Interpelację tę odstąpię p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Andrzej Potocki (czyta).

Interpelacya

posła Krempy i tow. do JWgo Pana c. k. komisarza rządowego w ochronie praw poselskich.

Poza udziałem w prawodawstwie, najistotniejszym prawem i obowiązkiem posła czy to do Sejmu, czy do Rady państwa jest badanie stosunków i prądów panujących wśród ludności, oraz dochodzenie czy obowiązujące ustawy bywają ściśle wykonywane przez dotyczących funkcjonaryuszów. Czujność posłów pod tym względem leży zresztą w interesie społeczeństwa i państwa.

Przez ujawnianie w drodze interpelacyj czy to samowoli, czy nadużyć, czy wręcz nieudolności u dotyczących wykonawców ustaw, możliwym jest wczesne zarządzenie złemu, zapewnienie z jednej strony ludności dobrodziejstwa ustroju prawnego, a z drugiej strony ochrona powagi prawa i zaufania do niego, u ludności. Poseł jako mąż zaufania ludności, zwłaszcza zaś jako członek społeczeństwa, stojący poza sferą figur urzędowych, ma możność niejednokrotnie dowiedzieć się o skargach ludności, które inną drogą nie łatwo albo wcale nie mogłyby się dostać do wiadomości władz przełożonych. Nietykalność poselska, jakoteż nietykalność przemówień i interpelacyj poselskich w tym zapewne nie w innym celu została powszechnie przyjętą. Prawo głosu w Izbie i odpowiedzialności na interpelacye następcza nawzajem zastępcy c. k. Rządu sposobność do prostowania, wyjaśniania, czy zaprzeczenia opinii posła.

Poseł odpowiada za fakta przez siebie podnoszone, a rzecznik c. k. Rządu za swoją na nią odpowiedź.

Jak nam niepodobna i nie można zresztą za odpowiedź zastępcy c. k. Rządu pociągać do odpowiedzialności funkcjonaryusza, który mu udzielił informacji, tak wręcz niepodobną byłoby rzeczą podnosić i piętnować nadużycia, gdyby za to mieli być pociągani do odpowiedzialności domniemani informatory, czy osoby, o których krzywdę chodzi. Tak być powinno, ale wypadek, który się świeżo wydarzył, dowodzi, że u nas w Galicyi i pod tym względem zasady ustroju konstytucyjnego bywają wypaczane.

Oto nagi fakt.

Na posiedzeniu Rady Państwa z dnia 23. lutego 1900 wniósł poseł Stapiński in-

terpelację w sprawie postępowania z ludnością ze strony c. k. Urzędu podatkowego w Starej soli i dla uzasadnienia swego twierdzenia podał wypadek jaki się wydarzył gospodarzowi Jakóbowi Kaiderowi z Towarni. Za to Urząd podatkowy w Starej soli, względnie jego funkcyonaryusze zaskarżyli Jakóba Kaidera do c. k. Prokuratorji Państwa w Samborze o oszczerstwo, a ta poleciła c. k. Sądowi powiat. w Starej soli przeprowadzić dochodzenie.

I rzeczywiście dnia 23. marca 1900 był Jakób Kaider wezwany do tegoż sądu do wstępnego przesłuchania. Przedstawienia posła Stapińskiego, który przed terminem na miejscu u dotyczącego sędziego się stawił i przeciw temu protestował, nie odniosły skutku. Kaider stracił dzień czasu, doznał łatwych do zrozumienia udręczeń, tem więcej, że właśnie w tym wypadku się zdarzyło, iż Kaider bezpośrednio nie udzielał informacji Stapińskiemu.

Nie mniejszych przykrości doznał poseł Stapiński, widząc, że Kaider w dodatku do krzywdy opisanej w interpelacji, ciągany jest po sądach niewinnie.

Zważywszy, iż zachodzi tu niewątpliwie ukrócenie nietykalności poselskiej, względnie nietykalności przemówień i interpelacyj poselskich ;

zważywszy, że gdyby podobne postępowanie miało być nadal stosowanem do faktów przez posłów podnoszonych, to wręcz niepodobieństwem byłoby w ogóle podnoszenie tych faktów.

Zapytujemy JWgo Pana c. k. komisarza rządowego, czy zechce winnych naruszenia nietykalności poselskiej w opisanym wypadku pociągnąć do odpowiedzialności, oraz pouczyć tak c. k. Prokuratorję Państwa, jak sądy, że mowy i interpelacje poselskie są nietykalne, a za podniesione w nich fakta nie można pociągać wymienionych stron do odpowiedzialności.

Lwów, dnia 26. marca 1900.

Interpelant

Franciszek Krempa, w. r.

Średniawski, Styła, Winniczuk, Niebyłowiec, Ostapczuk, Kramarczyk, Żardecki, Warzecha, Szwed, Dr. Bernadzikowski, Bojko, Wójcik, Potoczek.

Interpelacja

do Wydziału krajowego.

Między kolejami lokalnymi, przez kraj do wykonania objętemi, znajduje się również kolej lokalna Przeworsk-Bachórz, którą pierwotnie projektowano jako normalnie torową, a którą obecnie w myśl ostatecznej decyzji rządu zamieniono na wąsko-torową.

Koncesyonaryuszem tej kolei jest książę Adam Lubomirski właściciel Przeworska.

Projekta szczegółów tej kolei jako normalnie torowej, zostały wykonane przez techników krajowych; jednak skutkiem odmiennej ostatecznej decyzji c. k. Rządu przypadła potrzeba sporządzenia projektu szczegółowego dla budować się myjącej kolei wąsko-torowej.

Jak powszechnie wiadomo projekt kolei wąsko-torowej w danym razie jest łatwiejszy do sporządzenia, aniżeli kolei szeroko torowej a to z powodu dozwolonych większych spadków i wzniesień jak również skutkiem dopuszczalnych krzywizn o mniejszych promieniach.

Projekta dla subwencyonowanych przez kraj kolei lokalnych wykonywane dotąd były na rachunek koncesyonaryuszów przy ingerencji biura krajowego kolejowego, ewentualnie w danym razie może potrzebne projekta wykonać samo biuro na rachunek koncesyonaryuszów.

Zawsze dotąd wykonywane szczegóły i projekta kolejowe siłami technicznymi własnymi, do takich prac zabierali się inżynierowie krajowcy. W ostatnich dniach opinii publicznej w kołach fachowych technicznych zaalarmowała wieść, że projekt dla kolei wąsko-torowej Przeworsk-Bachórz ma być powierzony do opracowania firmie niemieckiej (podają niektórzy nawet imię firmy) a to z powodu, jakoby krajowi inżynierowie takiego projektu wykonać nie potrafili i że w tym kierunku nie posiadają praktycznego uzdolnienia.

Celem nawiązania rokowań miał być wysłany z ramienia wydziałowego inżynier, który z dotyczącą firmą ma ułożyć projekt umowy.

Pomijając wzgląd, że takim oddaniem prac technicznych firmie poza krajowej z powyżej podanym motywem ich nieuzdolnienia czyni ujmę a tem samem wielką krzywdę poważnemu kołu inżynierów i rządowo upoważnionych techników naszych.

Pomijając okoliczność, że niektórzy z naszych techników zajęli wybitne stanowisko nawet zagranicą przy najrozmaitszych a często bardzo trudnych pracach technicznych, podpisani mniemają, że fundusze na opracowanie projektu powinny pozostać w kraju, a siły własne techniczne należy właśnie użyć do tego rodzaju prac nad projektem kolei wąskotorowej i zaprawić je do robót, które prawdopodobnie będą częściej w naszym kraju aplikowane.

Z powyższych powodów podpisani zapytują Wydział krajowy, czy rzeczywiście zamierza oddać wypracowanie szczegółowego projektu wspomnianej kolei wąskotorowej

firmie zagranicznej i czy ze względów przytoczonych nie byłby skłonny odstąpić od nawiązanych pertraktacji a wypracowanie szczegółowego projektu poruczyć technikom krajowym lub polecić wypracowanie jego biuru kolejowemu krajowemu.

Lwów dnia 26. marca 1900.

Interpelujący:
Soleski.

Klemensiewicz, Słotwiński, Bernadzikowski, Bojko, Styła, Średniawski, Kramarczyk, Warzecha, Data, M. Schwed, Rotter, Fruchtman, Jabłoński, Górka, Witosławski, Potoczek, L. Wiśniewski, Krempa, Wóciak, Dworski, Romanowicz.

Marszałek. Interpelację pierwszą odstąpię p. komisarzowi rządowemu, a drugą Wydziałowi krajowemu. Proszę o odczytanie wniosku złożonego do łaski marszałkowskiej.

Sekretarz p. **Andrzej Potocki** (czyta).

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm wzywa c. k. Rząd usilnie, ażeby z możliwie największym pospiechem wykończył techniczne prace przygotowawcze do budowy kanałów spławnych, mających połączyć Dunaj z Odrą, dalej Odrę z Elbą na lewo, na prawo zaś z Wisłą, regulacji Wisły i Sanu dla celów żeglugi, połączenia drogą wodną Sanu z Dniestrem aż do punktu, od którego Dniestr staje się spławnym, a wreszcie budowy kanału spławnego z Sądowej Wiszni na Gródek—Lwów do Brodów.

Równocześnie z wykończeniem technicznych projektów i kosztorysów raczy c. k. Rząd wziąć pod rozwagę finansową stronę tej rzeczy, i jeżeli nie zgłosiłoby się jakieś prywatne przedsiębiorstwo do podjęcia budo-

wy i eksploatacyi wyżwymienionych dróg wodnych pod warunkami dość korzystnymi dla państwa i krajów, niechaj c. k. Rząd przeprowadzi w drodze konstytucyjnej postanowienia względem budowy owych dróg wodnych na rachunek państwa—z odpowiednim udziałem krajów koronnych i innych interesowanych czynników.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zniósł się z Izbami handlowo-przemysłowymi i Towarzystwami rolniczymi, tudzież z Wydziałami krajowemi współinteresowanych krajów koronnych w tym celu, aby przedsięwziąć z nimi wspólną akcyę dla przyspieszenia budowy opisanej powyżej sieci dróg wodnych.

Lwów, dnia 26. marca 1900.

Wnioskodawca;

Teofil Merunowicz w. r.

Abrahamowicz, Wiśniewski, Jabłoński, Jakliński, Jahl, Karol Dzieduszycki, Emil Michałowski, Wachnianin, Górka, Kozłowski, Schnell, Gniewosz, Warzecha, Kramarczyk, Data, Dr. Czaykowski, Skałkowski.

Marszałek. Pierwsze czytanie tego wniosku umieszczę na porządku dziennym najbliższego posiedzenia. Nie jestem w tej chwili w położeniu oznajmić już dziś, kiedy najbliższe posiedzenie się odbędzie, a tem mniej i porządku dziennego. Jedno i drugie rozeszłę w drodze pisemnej. Prawdopodobnie odbędzie się najbliższe posiedzenie pojutrze, w każdym jednak razie zastrzegam sobie jeszcze w tej mierze postanowienie.

Posiedzenie zamykam.

Koniec posiedzenia o godzinie 1. minut 45. po południu.

